

1691.

1. Donat, Iohannes Christophorus : De virginum jure. Voss
Inyfrancu. Recht. 3 Inypl.
2. Siquelin, Joh. Lucas : De liquidatione et per eam contracti-
bus liquidis.
3. Fiedler, Iohannes : De assassinio
4. Fleischer, Henric. Georg Philipp : De dispositione per
relationem et schedulam
5. Haffman, Christoph Maurici : De controversiis cele-
stibus hinc inde interius seratis.
6. Linde, Henricum : De iudicio rei publicae Norim-
geris
7. Moller, Ios. Guid : De Volcatio Gallicana
8. Moller, Ios. Guidelmus : De omnibus diebus
Dominicis.
9. Scheuch i Deforsdorff, Christoph : De jure metrici Bi-
voni Jural. Recht.

10. Willel, Bartholdus: De cancellis iudicibus.

1691

1. Fritsch, Christian Christoph: De iure altemundis, inter
status Imperii, de procedentibus sessionibus et voti
certantibus, receptis
2. Linc, Henricus: De fraternitate compedatoria. Via
des Pörmann - Brundenschiff. 2 Bände
3. Linck, Henricus: Juratoriali conditionis usum, quomodo
reconvencionis et expensarum punctum, ex jure
Civili pariter ac Statutis Hamburgensibus
Declaratum: . . . publicae . . . dignitati sub
jicitur.
4. Lincke, Henricus: De jure episcopali.
- 5^{a. et} Wageradus, Christophorus: De rege Romanorum.
- 6^{a. et} Wageradus, Christophorus: De re monachi veterum
Romanorum 2 Bände.

7a 26

= Wagenseil, Joh. Christoph: Politica practica
enthalten rationis status et statistarum moderatorum
omnium rerum publicarum naturam ac qualitates.

J. Wolff, Johann Christoph: De jure familiaritatis

DISSERTATIO IVRIDICA
DE
FRATERNITATE
COMPOTATORIA,

Oder:
Von der Schmauß-Brüderschafft.

PRAESIDE
DN. HENRICO Sincf, IC.

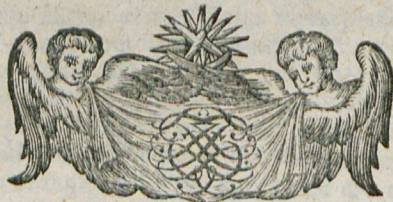
SERENISS. DVCIS PALATINO · SOLISBAC. ET INCLYTAE REIPVBL.
NORIMB. OLIM CONSILIARIO, NEC NON PANDECT. PROF.
PVBL. ORD. IN ACAD. ALTORFINA,

D. XVIII. AVGVST. ANNO MDCLXXXI.

PLACIDAE ERVDITORVM DISQVISIONI
PVBLICE SVBMISSA

AB

IOANNE PETRO HENRICI,
BVDISSA-LVSATO.

1ENAE, REC. LITTERIS IO. FRID. RITTERI,
A. O. R. M DCC XXXVI.

PRAELOQVIUM.

SPECIMEN quoddam Academicum editurus, rarum
insimul & charum thema meditabar. Licuerat
animadvertere, oscula tam fordidissimis saepe an-
cillis, quam formisissimis foemellis illata rem ple-
risque esse acceptissimam. Nescio quibus exinde co-
gitationibus captus, dulcedinem eorum, applicatione
pulcherrimæ omnium Themidi tentanda, experiri con-
stitueram. Nec dereliquissem animum, variis jam jam
ad eam eo melius expediendam notatis instructus, de
pluribus comparandis sollicitus; nisi sacratissimam Vir-
ginem *B. Dn. D. Paulo Francisco Romano, 7 Cto & Antecess.*
Lipsiens. celebratissimo, jam jam satis osculis exceptam &
amatam vidissem. Ergo, quod aliis quidem foeminis
haud inconsuetum esse, multoties audivi, de facili meæ,
post tantum undiquaque amabilissimum Virum, pror-
sus imperitæ, a qua nihil jucundi, nihil elegantis expecta-
ri poterat, tenuitatis admissione mihi dubitanti, violenta
invitæ creptio admodum periculosa videbatur. Repul-
sam iraque facile non sine contemptu ferendam,
actionemve injuriarum evitare satius ratus plane des-
isti. Aliud proinde inquirenti argumentum in men-
tem demum veniebat præsens de FRATERNITATE
COMPOTATORIA, ut rarum, nec forsan inutile, ita
vel solo nomine jucundum & plausibile. Neque enim
hactenus, quod quidem novi, sub cujusquam incude
sudavit. Neque tamen, spero, quisquam me com-

A 2

menti

menti aut novitatis arguerit, in quo certe suam quotidiani usus & Jurisprudentiæ nostræ sortis, quæ nulli ultra id, quod semel constitutum est, ingeniosum esse concedit, proderet ignorantiam haud laudandam. Sane antiquissima, quo longius a cæteris absunt, quoque tristiori ingenio est censor aut vituperator, eo frequentius habitum speciemque novitatis mentiuntur. Saltem suavitas displicebit. Non enim facile omnibus integrum erit, austerum semper Catonem imitari. Quare nec jocosa alicubi inspersa anxie deprecor. Methodo, pro ratione ingenii mei, usus sum simplici ac plana, forte non omnibus æque probanda. Solatio erunt aliorum Magnorum exempla, nulla existente Legge, quæ unius cujusque tractationem præscribat. Cæterum, uti in nomine Domini nostri Jesu Christi ad omnia consilia omnesque actus si ex voto cedere velis, progrediendum, l. 2. pr. C. de offic. Præf. Præt. Afr. c. cum Paulus I. qu. 1. Ita in eodem Exercitium præfens ordior

FELICITER!

THES. I.

ACTVRVS itaque de Fraternitate comporatoria parum sollicitus ero de incunabilis vocabulorum. Res enim est, si non otiosæ prorsus quaestionis & proletariæ, judicio Dn. D. Eckolt. adff. tit. de A. R. D. §. 1. & Nazit. in Dissertat. de Conf. Advocat. cap. 1. pr. Criticorum tamen & Grammaticorum pulpitis, quam Jctorum cathedris dignior. Magn. Dn. D. Carpozov. Fautor & Præceptor meus in alma Lipsiensi nunquam satis colendiss. in Dissert. de Jur. Brazand. cap. 1. §. 1. in

in fin. Nam circa explicationem Vocabulorum hæ-
rere nihil fere aliud est, quam circa corticem versari &
nucleum non velle. *Nazit. d. l. Conf. nitidiff. Zervecot.*
observat. in Flor. proam. n. 3. & Oldenburg. Itin. German.
Polit. p. m. 34. seq. Adeat tamen, si quis magna horum
voluptate capiatur, aliterve, quasi neglectis temerario
ausu methodi ubique receptæ regulis, dissertationem
prorsus vitari existimet, quemadmodum exinde quan-
dam satis elegantem improbatam fuisse memini, *Lexi-*
cographos, a quibus hæc sufficienter explanata, quæ ne-
que proluxa, nèque compendiosa serie nunc exscribere
libet. Add. *Did. de Testam. cap. 14. n. 12. vers. hic vero illud*
referente Dn. Dietherr. in addit. Besold. Tbes. Pract. voc. Ge-
schwistsrichte, imprimis vero *JCtissimus Dn. Laüterbach.*
de singul. Fratrum Jur. p. 1. §. 2. ubi diversam hinc inde pro-
positam Etymologiam Fratrum solidius evolvit.

TH. II. Impræsentiarum notasse sufficiat, *multi-*
plicem Fraternitatis esse acceptionem & differentiam. Est
enim alia *Naturalis*, qualis est fratrum sanguine juncto-
rum, etiamsi alterutrum tantum parentem habeant
communem, per *l. 10. §. 13. de grad. & affin. ubi JCtus Paul-*
lus ita respondet: Frater quoque per utrumque paren-
tem accipitur, i. e. aut per matrem tantum aut per pa-
trem, aut per utrumque, i. e. ex utroque parente eo-
dem. Sed hic numerum non auget, quod nihil differt
hic ab eo, qui eundem patrem habet tantum &c. *Conf.*
§. 1. f. de legitim. Agnat. success. §. 2. f. de gradib. cognat.
Mascard. de Probat. conclus. 813. n. 9. Menoch. consil. 187. n. 2.
alia *Legitima*, quæ vel magis propria est, ut (1) *Adopti-*
vorum, sive per adoptionem a patre factam cæteris li-
beris junctorum. *l. 23. ff. de adopt. (2) Patruelium*, qui ex
duobus fratribus procreati sunt, & cum additamento

fratres patruelis vocantur, §. 1. J. de legit. agnat. success. §. 4. J. de gradib. cogn. l. 1. §. 6. l. fin. §. 15. ff. de grad. & affin. l. 4. C. qui testam. fac. poss. l. 8. C. Si quis alt. &c. Vid. Dn. Lauterbach. cit. tract. p. 1. §. 10. n. 4. (3) Conjugis & alterius conjugis fratrum aut sororum, & ulterius illorum, inter quos in secundo & tertio genere affinitatis similis subest respectus cap. 8. X. de consang. & affin. (4) Baptizati & liberorum baptizantis, confirmantis ac Patrinorum, quæ spiritualis vocatur, & olim matrimonio impedimento erat. l. 26. C. de nupt. c. si quis ex uno 3. c. 30. q. 4. c. 1. & ult. de cogn. spir. in 6to. Vid. Dn. Strauch. Dissert. Justin. II. aph. 19. quod tamen postea Concilio Tridentino mutatum est. Nec ea fraternitas in nostris Ecclesiis in causis matrimonialibus vel aliis attenditur. Alber. Gentil. de Nupt. l. 5. cap. ult. & Dn. Carpz. l. 2. Jurispr. Consist. de fin. 74. vel minus propria; & fit vel religione, omnibusque Christianis intercedit, 1 Cor. V, 11. sublata exinde inter eos satis alias dura servitute, uti censet Bachov. §. 2. J. de his, qui sui vel al. n. 2. vel conventione, tam inter Clericos, eundem ordinem profitentes, ut Jesuitas, ceu potentia & divitiis hodie certe locupletissimos, ita multorum odio laborantes, & fortassis a lapsu non adeo longinquos. Vid. Oldenburg. Itin. Germ. Polit. p. m. 90. Dominicanos, Benedictinos, Crucigeros & tantum non infinitos alios, qui ipsi sæpe Ordinis regulas, earumque genuinas interpretationes ignorant. Franciscanos enim quinquaginta annos concertasse, de quo colore, de qua mensura, formaque vestium regula S. Francisci accipienda sit, refert Dn. Lauterbach. d. l. §. 6. n. 12. quam Laicos. Si non latent confraternitates Principium, de succedendo in extinctæ in masculis familiaræ bonæ iniri & ab Imp. confirmari solitæ, ita me
in

in Alma, Lipsiensi docente *Dn. Carolo Sebarschmidio, J. U. Ddo, Fautore ac Præceptore meo longe fidelissimo, in Colleg. Famil. Imper. Illustr. de Famil. Saxon. axiom. 10.* Nec minus notæ sunt privatorum Fraternitates aut tacite inter socios *l. 63. pr. ff. pro soc. & Collegas, propter bonorum, vid. Hillig. ad Donell. l. 27. c. 9. lit. k. & officii communio- nem, voluntariamve Collegio licito, quale nullam, nisi Imperatoris vel reliquorum Imperii Statuum consensu institutum. l. 3. §. 1. ff. de Colleg. & corpor. sui adsociationem; aut expresse, inter pocula plurimum a quibusdam contractæ. Vide late B. Dn. Carpzov. de Pact. Confratern. Saxon. Hassiac. cap. 1. pos. 8. Tilemann. Conring. Diff. Inaug. Mens. Octobr. 1674. Jen. hab. de Jur. frat. cap. 1. th. 6. seqq. Quarum postrema nostri jam est instituti.*

TH. III. Vocatur alias hæc nostra Fraternitas conventionalis & adscititia, ut eam ineuntes Fratres adscititii atque conventionales exinde meruerint dici. *Dn. Struv. S. I. C. exerc. 10. th. 11. n. 4. atque D. Lauterbach. de sing. frat. Jur. p. 1. §. 6. n. 4.* Verum enim vero eum appellatio illa latius pateat, & non tam nostram ambitu suo, quam alias etiam, tum illustrium tum privatarum personarum modo relatas, inter se tamen plurimis modis, & toto fere cælo, ut ita loquar, differentes fraternitates comprehendat, ea sequestrata, specialio- rem Fraternitatis computatoriæ, tanquam a potiori, quemadmodum non tam secundum Philosophos, quam etiam JCTos fieri debet, *l. 10. ff. de stat. homin. l. 27. §. 2. ff. de A. R. D. §. 2. vers. Sed quoties, J. de I. N. G. & C. desum- tam adhibui, eamque pertractandam suscepi; cum ho- die raro contigerit, ut extra computationum & convi- viorum celebrationem ulla contrahatur, adeoque pa- rum curetur. Vid. l. 3. l. 4. l. 5. D. de LL. Dn. D. Stryck. in Tract.*

*Tract. de Jur. sens. Diff. IV. c. 3. n. 69. & Diff. VII. c. 1. n. 12.
Conf. Barbos. Locuplet. LIV. n. 14. ax. 1.*

TH. IV. *Exposita Definitione Fraternalitatis computatoria Nominali, ad Descriptionem progredior, quæ est, quod Fraternalitas computatoria sit pactum mutuo consensu inter computationem inirum de amicitia Fratrum instar inter se invicem colenda.*

TH. V. *Generis locum in descriptione occupavit Pactum; cum sit nonnullorum de fraternalitate conventio, destituaturque nomine & causa. l. 1. §. 2. junct. l. 7. pr. §. 1. & 2. ff. de pact. Vid. Dn. Struv. S. 1. C. exerc. 6. th. 6. & 9. Differentia desumitur tum a causa efficiente propinqua, cum qua coincidit Forma essentialis, consistitque in mutuo consensu inter computationem declarato; tum a Subiecto, qui sunt ipsi paciscentes; tum a Fine & Effectu, qui est amicitia, & ad eam Fratrum instar inter se colendam obligatio. Ad Formam accidentalem pertinet, quod plerumque poculo adhibito celebratur, de quibus singulis infra latius agemus.*

TH. VI. *Hactenus Descriptio: sequitur Divisio, quæ intuitu causarum variis modis institui potest. Sic enim Fraternalitas computatoria (1) ratione Causæ efficientis propinquæ & Formæ essentialis est vel expressa, vel tacita, (2) ratione Accidentalium vero vel absoluta, vel conditionata, (3) ratione Subiecti est alia illustis, alia vulgaris, (4) ratione Finis alia vera, alia simulata sive ficta, ad circumveniendum forte alterum adhibita, quæ distinctiones in sequentibus latius illustrabuntur.*

TH. VII. *Evolvenda nunc Origo Fraternalitatis computatoria. Et sane diffidendum non est, de initio ejus quicquam certi afferri non posse; nec unquam, opinor, facile afferretur: in quo eandem cum multis*

aliis

aliis fortem experitur, quorum quidem existentia, non tamen principium certum habetur. Saltem quædam magnis & illustribus, si ea parvis & vulgaribus intermiscere & componere liceat, exempli loco adduxisse sufficiat. Quis tempus cœptarum inter Principes Confraternitatum statuet? vid. *Job. Casp. Guttich. Dissert. de Confratern. th. 2.* Quis Serenissimorum Electorum Originem determinabit? licet ejus ad tempora magni post Friderici II. Imp. obitum interregni relatio præ cæteris vero sit simillima, uti me docuit supra laudatus *Dn. Scharfshmid. in Colleg. ad System. Jur. Publ.* ab ipso edit. & ante eum *Pl. Reverend. & Nobiliss. Dn. L. Mencken. P. P. in Alma Lips. Celeberr. Fautor. ac Præcept. meus ubique æstumat. in Colleg. ad Excell. Dn. Thomaf. Tabb. Jur. Publ.* vid. *Ejusd. Diss. de Origin. Elect. circa fin.* Quod utrumque tamen non sine maximo Imperii nostri splendore & singulari utilitate, citra dubium, hodie existit. Pariter de Origine Fraternalitatis computatoriæ incerti, de re vero certus sumus. In antiquiora tamen tempora collocanda omnino erit; cum, quod cum judicio facta ad amorem fraternum non parum profit, eo eandem nomine a majoribus nostris diligentissime observatam fuisse, jam ante multa secula memoriæ tradiderit Tacitus, referente *Webner. in Observ. pract. voc. geschworne Brüder.* Etsi conjecturis in hac obscuritate locus est, forte aliquando nonnulli peregrinantium aut alii in periculo quodam communi constituti ad amicitiam & auxilia haud aliter, ac si fratres essent iisdem parentibus geniti, imposteriorum mutuo sibi invicem, sine omni exceptione locorum & gentium, ferenda, exhausto in majorem fidem poculo obligarunt, posteaque eandem arctissimam factam, exantlatis itineris & discriminis laboribus, re-

B

duces

duces nunquam non ad extremum usque vitæ spiritum sancte coluerunt, amabili Fratrum nomine sese appellantes. Vid. *eleg. l. cum allegat. 4. C. de castr. pec. milit.* Quare, uti dignum omnino erat, laudem promeriti alios etiam æmulationis studio accenderunt, qui veram & infucam cum aliis amicitiam contracturi, quasi in testimonium & sequelam antiquæ majorum fidei Fraternitatem iis offerebant, dilectionemque adeo mutuum confirmabant. Hoc secuti sunt alii, donec a parvis hoc modo initiis orta, tractu temporis aucta, per frequentiam tandem usus recte invaluerit Fraternitas Compotatoria, quæ ad alias postmodum Nationes grassata, non tam Helvetiis & Saxonibus, de quibus testatur *Webner. in Observ. pract. voc. geschworne Brüder.* quam Gallis etiam, Hispanis, Polonis aliisque, fortassis omnibus, populis hodiernum sacra est, experientia optima rerum Magistra, annuente. Vidi *Philipp. Camer. Oper. Succif. cent. 3. cap. 94.* & ex eo *Dn. Simon. de jurib. pœcul. c. 4.* Quamquam hæc cogitata, si non somnia, pro indubie veris aut ex tripode quasi dictis non vendiderim.

TH. VIII. Originem excipit *Justitia*. Nulla enim esset omnis Fraternitas Compotatoria, si fieret prohibente Lege. *l. 5. C. de LL.* Non tamen, oppinor, eam ullus sanæ mentis negabit. Sui enim natura Fraternitas Compotatoria peccatum non implicat: Ergo est licita. Maxime, cum sit medium amicitia, quæ humanæ naturæ quam maxime conveniens, & ad cujus culturam, quantum possibile est, omnes tenemur, adeoque ad eam obtinendam & confirmandam ducentia permissa habemus omnia. Vid. *Grot. de J. B. & P. L. 2. c. 5. §. 5. in fin.* *Alber. Gentil. de jur. Bell. L. 3. c. 18.* *Dn. Simon. in dissert. de jurib. pœcul. c. 4.* Præterea Fraternam hinc inde sacræ

sacræ paginæ inculcant affectionem, quam cum per pactum Fraternitatis non tam explicemus, quam magis firmemus, ideo non peccamus. Vid. *Webner. in Observ. pract. voc. geschworne Brüder.* Quid? Quod alicui non plane improbabiler videri possit, quandam, utut non Compotatoriam David cum Jonathane Fraternitatem intercessisse, dum non tantum ætissimam eorundem amicitiam, sed & hunc jam jam a Philistæis in prælio misere extinctum expresso Fratris nomine ab illo appellatum legere licet. Vid. *1 Reg. XVIII, 1. cum capp. seqq. & Reg. I, 26.* Nec adversatur Jus Canonicum, nulla ejus prohibitionem facta, sine qua ut omnia, ita & hæc permittitur. Vid. *Barbos. Locuplet. lib. XIV. p. 3. c. 25. ax. 2. & cap. 93. ax. 23. Dn. Carpzov. p. 1. cap. 16. d. 53. n. 3. p. 3. c. 13. d. 36. n. 2.* De Jure Civili an idem statuendum sit, magis dubitatur, difficilemque inspectionem habet; expresse enim Impp. eam improbare videntur. *in l. C. de hered. instit. sequentibus verbis:* Nec apud peregrinos Fratrem sibi quisquam per adoptionem facere poterat; ex quibus satis clare concludendum neminem in locum Fratris sibi quem adoptare posse. Et est sane aliquid. Non tamen hæc lex Fraternitatem nostram infringit. Curatius enim considerata casum continet, pro more plerarumque in Condicem relatarum, *Bachov. ad §. 36. J. de R. D. n. 7.* plane singularem & a nostra quæstione longe diversum. Nimirum adoptaverant se invicem quo in Fratres. Moritur ex illis alter, testamento factò, in quo non tam filium, quam fratres etiam ex certis partibus hæredes instituerat. Putabat Frater adoptatus, se inter illos simul ad hæreditatem vocari, occupata propterea aliqua ejus portione. Opponebat tamen ei sese mortui filius, quasi

per adoptionem patris sui Frater legitimus factus non esset, adeoque nec Fratrum institutorum nomine veniret. Quærent ergo ex Imp. an adoptione Fratres naturalibus & legitimis pares assumi possint, adeo, ut exinde adoptatus testamento inter Fratres institutos comprehensus intelligatur? ad quæ rescribunt: *Per adoptionem talem Fratrem fieri non posse; cum adoptio naturam imitetur, juxta §. 4. 7. adopt. l. 16. l. 34. ff. cod. cui consentaneum plane non est, Fratrem a Fratře procreari, cum liberos tantum secundum eam quæramus, Schneidew. ad §. Licet. 5. 1. de adopt. n. 5. Bachov. ad §. 1. 1. cod. n. 6. Dn. Eckolt. ad ff. tit. cod. §. 5. adeoque nec adoptatum testamenti verbis intelligi, sed restituendam potius hæreditatis portionem jam jam occupatam teneri; cum Fratribus simpliciter institutis, si non expresse de alia testantis mente constet, consanguinei tantum, qualis hic non erat, licet certo ordine, quo, Germanis existentibus unilaterales excluduntur, uti notum est Doctorum dogma ex *Novell. 118. c. 3. vocati intelligantur; cum defunctus se conformare voluisse præsumatur Juri communi, l. 57. §. 1. ff. ad Sct. Trebell. Menach. 1. W. præsumt. 202. n. 1. & passim. secundum quod in successione ab intestato potissima consanguinitatis ratio habetur, vid. König. Dissert. Inaug. de potior. Fratr. Jurib. M. Mart. 1670. Francof. hab. cap. 1. n. 19. Et ergo cum Imp. per adoptionem tantum Fratres veros fieri posse negent, clare patescit, nullam esse hujus legis de nostra Fraternitate dispositionem, nec ad eam extendendam; cum limitata voluntas ultra terminos limitationis non sit porrigenda. l. 31. ff. de oper. libert. l. 1. §. 5. ff. de itin. act. priv. l. fin. C. ne ux. pro mar. Barbof. Locuplet. lib. X. cap. 20. ax. 2. Alii aliter hanc legem explicant. Vid. *Tessaur. Decis. 113.***

Decis. 113. n. 8. Webner. in Observ. pract. voc. geschworne Brüder. Quin potius illa non tam hoc jure licita, quam quodam modo ei quoque cognita videtur, præsertim si l. 63. ff. pro soc. & maxime. l. 58. §. de hered. inst. ejusque verba: Qui Frater non est si fraterna charitate diligitur, recte cum nomine suo sub appellatione Fratris hæres instituitur, attendas, quæ sane haud leve indicium subministrant. Vid. *Tessaur. Decis. 113. n. 1.* Ut proinde frustra illud simpliciter negaverit Personatus ille *Blas. Multibib. in Tr. de Jur. Potand. §. 20. p. m. 33.*

TH. IX. Quare non ambigendum, quod quis salva conscientia Fraternitatem nostram inire possit. Multa quidem sunt, quæ in opprobrium illius adduci solent: eam scilicet indicium esse levitatis, & vitæ utcunque, nec semper ad officii regulas, antea actæ, &c. Vid. *Dn. Simon. de jur. pocul. c. 4. B. Dn. Schupp. in eleg. ut pleraque ejus sunt lectu omnino digna, Tract. Freund in der Notb. p. 126.* Verum cum nobis de justitia Fraternitatis Computatoriæ, quæstio sit, & an ea licita, aut ineuntium repugnet conscientia, parum attendimus malevolorum in eam censuras. Quippe quid justum & licitum, non ex vulgi opinione, sed ex Naturali, ac Divino morali & Humano jure decidendum, de quibus præcedentibus constare potest. Præterea non rarum est, ut quid per se licitum sit, & legibus non contrarium, quodque omnes cum securitate conscientia perpetrare possint; effectus tamen nihilominus aliquando haut adeo bonos ex alia ratione producat, quamvis iisdem prioris veritas non infringatur. Sic nocturnis per plateas deambulationibus salva quis conscientia uti potest, cum, nisi lege aut statuto quodam, quale Lipsiæ tam in Academia, quam Curia certo modo habetur, prohibi-

tæ, per se non sint injustæ; & tamen non aliter ac cæteri actus nocturni suspicione laborant. Vid. *Dn. Job. Heinr. Nachtenbüßer. Fautor. & Amici mei certiss. Dissert. de Jur. Noct. cap. 2. n. 4.* atque *Dn. Brunnemann. ad l. 6. ff. de bis, qui effud. vel dejex.* ubi in civitatibus ac vicis noctu commeari non proprie honestorum hominum, sed furum & expilatorum esse dicit, pariter Fraternitas Compotatoria licita & conscientiæ conveniens manet, licet sinistra aliquid nonnunquam inducat, de quo solum supra adducta loquuntur. Vid. *Dn. Simon. d. Dissert. de jurib. pocul. cap. 4.*

X. Vifa Fraternitatis compotatoriæ justitia, Personæ paciscentes sunt considerandæ. Parum enim est jus nosse, si personæ, quarum causa constitutum est, ignorentur, §. 12. *I. de I. N. G. & C. l. 2. ff. de stat. homin.* Resultat autem ex præcedentibus quæstio: An quis salva eam conscientia alteri offerre possit? Quæ sane, nisi forte intentionem, quod sæpius fieri ex infra dictis patebit, habeat malam, ubi in conscientia omnino mortaliter peccat, juxta jam, dicta affirmanda erit. Et tanquam generale Axioma tenendum: Quod Fraternitatem conventionalem adeoque compotatoriam inire possint, non adhibita ratione conditionis, sexus, ætatis, qualitatis & dignitatis, omnes pacifici non prohibiti, quales sunt facultatem consentiendi habentes, *l. 1. §. 2. & 3. ff. de pact. Dn. Strauch. Diss. Justin. XII. aph. 7.* Quæcum ab usu sive ratione intellectus ac voluntatis dependeat; uti loquitur *Dn. Struv. S. I. C. exerc. 6. th. 36.* nequeunt ob ejus imbecillitatem. *I. Infantia proximi. §. 9. I. de inutil. stip. l. 1. pr. ff. de min. l. 1. §. 13. de O. & A. l. 5. de R. I. Bachow. ad §. 1. I. de Tutel. n. 2. & add. §. 9. I. de inut. stip. n. 1. sine tutoris autoritate, quæ tamen & paulo ante,*
 si

si a forma præscripta non discedatur, & mox post negotium recte interponitur, §. 2. I. de autor. tut. ibique Bachov. Dn. Strauch. Diff. Justin. V. apb. 28. & ita quoque in Alma Lipsiensi me docuit D. Geisler. Fautor & Præceptor nunc desideratiss. in Comp. Inst. publice dictato, quest. 155. Conf. tamen Dn. Carpzov. p. 2. c. 15. d. 30. sq. cum conditionem suam quodammodo deteriore faciant. l. 28. ff. de pact. Eckolt. ad ff. tit. de pact. §. 7. Dn. Strauch. Diff. Justin. XII. apb. 7. II. Pubertati proximi. Nec naturaliter tenentur, si obligationem juri Civili approbatam accipias, quo effectu bene pro nulla habetur, ne vergat in damnum eorum, quod alias facile accidere posset; bene tamen, obligatione naturali in se, quatenus ex consensu oritur, Considerata, cum satis intelligant actum, adeoque fidem datam debeant servare, Bachov. ad §. 9. I. de inutil. stipul. n. 1. Dn. Eckolt. ad ff. tit. de autor. & consens. tutor. §. 2. add. Dn. Struv. S. I. C. exerc. 6. th. 39. nisi tutore autore, l. 28. pr. ff. de pact. Quid III. de minoribus sit habendum, quæritur? Et sane, cum propter quandam judicii stabilitatem §. ult. I. Qui & ex quib. caus. petitio curatorum arbitrio eorum regulariter sit omi-
 ta, l. 1. §. 4. cum seq. ff. Qui pet. tutor. §. 2. I. de Curator. ibique Bachov. non obstante l. 1. §. 3. ff. de min. Vid. Dn. Strauch. Diff. Justin. V. apb. 33. sine Curatorum, si quos habeant, consensu Fraternitatem inire non possunt, efficaciter obligentur, l. 3. C. de integr. rest. l. 16. pr. ff. de min. fecus tamen est, si sint absque eis, Dn. Strauch. Differt. Justin. V. apb. Quanquam, si per eandem laesi fuerint, restitutione in integrum juventur, l. 3. C. de integr. rest. etiamsi postremo die, imo ultima etiam hora postremi diei anni 25. contracta sit l. 3. §. 3. ff. de minor. Bachov. ad pr. I. de Curat. Dn. Eckolt. ad tit. ff. de minor. §. 3. nisi
 veniam

veniam ætatis a Principe impetraverint, *l. 1. C. de his, qui ven. atat. impetr.* Tandem omnibus his enarratis personis succurritur per restitutionem in integrum, si per hanc Fraternitatem fuerint læsi, licet vel maxime tutorum autoritas, curatorisve intervenerit consensus, *l. 2. § 1. C. si tut. vel curat. inter v. Dn. Carpzov. p. 2. c. 11. d. 34. u. 2. L. VI. Resp. 118. n. 2.* nisi juramento eam confirmaverint. *l. 1. § auth. Sacramenta. C. si advers. vendit. arg. cap. 28. X. jurejur. Dn. Carpzov. p. 2. c. 11. d. 50. Dn. Struv. exerc. 8. thes. 54.* quod tamen de infantia proximo capiendum non est, cum propter nimiam intellectus imbecillitatem ne jurare quidem possit *Dn. Struv. S. I. C. exerc. 17. th. 15. Conf. Grot. l. 2. c. 11. §. 5. n. 1.* aut majores facti ratam habuerint, *l. 1. C. si maj. fact. rat. hab. sive expresse, sive tacite Dn. Strauch. Diff. Just. XXVII. aph. 20.* aliquo actu subsequuto qui patientiam & observantiam illius ostendit, *l. 5. l. 24. ff. rem. rat. hab. Menoch. L. 2. pras. 33. n. 30.* Quæ tamen ratihabitio non præsumitur. *Menoch. L. 2. pras. 39. n. 1.* quare eam alleganti probatio incumbit. *§. 4. l. de legat. l. 2. l. 5. l. 21. ff. de probat. l. 1. C. eod. Barbof. Locuplet. L. XXI. cap. 4. ax. 4. pr. Conf. Dn. Struv. S. I. C. exerc. 8. th. 52.* Et sane liberum est, si velint minoribus, postquam ad majorenitatem pervenerint, Fraternitates ab initio vitiosas non tantum inter se in parili minorennitate constitutos, sed & cum aliis majoribus contractas per ratihabitionem convalidare, *l. 6. §. 1. ff. de R. N. 95. §. 2. vers. aliquando ff. de solut. l. 42. de usur. adeo ut posteriores ad earum observationem etiam inviti teneantur, cum ipsis a tempore factæ statim Fraternitatis fuerint obligati, pr. l. de autor. tut. ibique Bachov. l. 7. §. 1. ff. de rescind. vendit. l. 13. §. antepen. de act. emt. junct. l. 19. ff. de R. I. Habn. & Wesenb. tit. de pact. n. 5. Dn.*

Dn. Strauch. Diff. Juslin. V. aph. 29. non obst. l. 29. ff. de R. I. c. non firmatur 18. de R. I. 6to. Vid. Bronchorst. ad d. l. 29. Barbof. Locuplet. Lib. XIX. cap. 30. ax. 1. Nec hodie quicquam est frequentius, quam ut Fraternalitates ejusmodi, præsertim a commilitonibus in scholis, opificibusque in eadem officina laborantibus aliisve tum adhuc minoribus conventæ, si non expresse, tacite tamen in majori ætate confirmentur.

TH. XI. Multo minus Fraternalitatem Conventionalem sicque Comptotatoriam pacisci possunt ob defectum rationis ac voluntatis naturalem I. Infantes seu septennio minores. *l. 18. pr. C. de jur. de liber. l. 1. ff. 2. de admin. tutor. §. 9. I. de inutil. stipul. l. 32. §. 2. de acquir. possess. l. 32. in fin. C. de inoffic. testam. vocabulo sensus pro usu rationis seu judicio accepto, uti recte explicat Dn. Stryk. Tr. de jur. sens. prowm. n. 15. ne quidem cum tutoris autoritate §. 9. Inst. de inutil. stipul. cum hujus interpositione non possit suppleri eorum intellectus, qui plane est nullus. dd. ll. Dn. Eckolt. ad tit. ff. de autor. tutor. §. 1. nec quenquam sibi obligant, nec ullo modo obligantur. Habn. ad Wesenb. de pact. n. 5. Dn. Eckolt. ad tit. ff. de O. & A. §. 20. n. 1. Dn. Struv. exerc. 6. th. 30. II. Mente capti, tam in specie ita dicti §. 3. & 4. de curator. qui citra rabiem tranquilla quadam mentis alienatione laborant Bachov. ad d. §. 4. I. de curator. n. 4. l. 2. de inoffic. testam. quam furiosi, §. 8. I. de inutil. stipul. l. 5. l. 40. ff. de R. I. l. 22. §. 2. solut. matrim. l. 8. §. 2. ff. de opt. legat. l. 12. §. 2. ff. de jud. quales ab initio non præsumuntur, arg. l. 6. ff. de curat. fur. cum quælibet res in naturali statu esse præsumatur, qui est cum ratione gentium esse, Menoch. L. F. præf. 45. n. 19. Quare mentis alienationem tanquam accidens alleganti probatio incumbit, l. 5. C. de codicill.*

C

Barbof.

Barbof. Locuplet. L. 12. c. 3. ax. 1. in fin. & ax. 3. Dn. Carpzov. L. VI. Resp. 112. n. 7. Nec Fraternalitates ab ipsis celebratæ a curatore recte confirmantur, Dn. Struv. exerc. 6. th. 37. Dilucida vero habentes intervalla tempore intermissionis recte eas paciscuntur, l. 6. C. de curator. furios. Fraternalitates quoque ante furorem factas superveniens dementia non infringit, l. 20. ff. de injust. rupt. irr. test. furiosis similes sunt summa ac alienationem mentis inducente ebrietate obruti. arg. c. 14. X. de vit. & honest. cler. c. sane. 7. c. 15. q. 1. Dn. Lauterbach. in tr. Pand. synopt. §. 1. th. 7. Quare nec ipsi Fraternalitatem recte inire possunt Dn. Eckolt. ad ff. tit. de pact. §. 7. Dn. Strauch. Diss. Justin. XII. apb. 7. Dn. Carpzov. p. 1. c. 25. d. 36. ubi in 6. seq. de probatione ebrietatis quoque agit; Nec ad initæ observantiam in conscientia tenentur. Vid. Blas. Multib. de jur. potand. §. 21. p. 34.

TH. XII. *Ob Moralem voluntatis defectum nequeunt Prodigii, quibus decreto Magistratus l. 3. l. 6. l. 16. de curator. furios. §. 2. l. quib. non est perm. fac. test. Bachov. ad §. 3. l. de curator. n. 3. Dn. Carpzov. p. 2. c. 15. d. 37. & 3. c. 6. d. 10. Dn. Eckolt. ad ff. tit. de curator. furios. §. 3. Dn. Strauch. Diss. Justin. V. apb. 33. bonis est interdictum, l. 28. §. 1. ff. de pact. l. 40. ff. de R. I. Dn. Eckolt. ad ff. tit. de pact. §. 7. sine curatorum consensu, ut efficaciter obligentur l. 6. ff. de V. O. si damno ipsorum Fraternalitates cedant ad. ll. Quid si juramento confirmaverint? Vid. Dn. Strauch. Dissert. Justin. V. apb. 34. secus ergo est, ut firmæ sint Fraternalitates ab his celebratæ, si ipsis sint utiles, conditionemque eorum faciant meliorem; cum ea quæ ex re ipsorum sunt, prodigi facere non prohibeantur, tanquam cessante, in metuenda patrimonii perditione fundata, l. 1. ff. de curat. furios. interdictiois causa,*

causa, quare & effectus cessare debet, *arg. l. 6. §. 2. ff. de Jur. Patron. l. 6. C. de LL. Dn. Carpzov. p. 3. c. 6. d. 11. aut ad sanos mores redierint, l. 1. pr. ff. de curat. furios. de quo tamen cognoscere & decernere debet Magistratus Bachov. ad §. 3. l. de curat. n. 3. Dn. Struv. exerc. 3. tb. 92. n. 3. Dn. Brunnemann. ad l. 1. ff. de curat. furios. & al. extr. min. n. 3. & C. ubi respiscentiam notoriam excipit. Illud quoque certum est, prodigalitate eamque secuta interdictione bonorum, Fraternitates ante eam factas non infringi l. 20. ff. de injust. rupt. irrit. test. junct. l. 30. ff. de R. I. Sed dixerit aliquis, annon supervacanea est hæc de potestate harum personarum in Fraternitatibus Computatoriis ineundis inquisitio, frustranea que prorsus ejus negatio, cum toto fere die contrarium doceamur, qua ratione, licet non omnes; multa tamen, si non plurimæ ex iis sine tutorum aut curatorum consensu, præsertim cum ejus ad quamvis adhibitio non tam difficilis quam tædiosa esset, felicissime, nec quouam contradicente, pro arbitrio Fraternitates celebrare consueverint. Et sane id fieri non negarim. Idem mihi cum aliis observare licuit. Sed male a factis ad jus infertur. *cap. ex litteris 3. de fid. instrum.* Non quid fit, sed quid fieri debeat, spectandum est, l. 13. C. de sentent. & interj. Non enim omnia, quæ fiunt, recte fiunt. Quod filiorum familias sunt mutui sumtiones? Quod mulierum occurrunt fide iussiones? Sctis tamen & Macedoniano & Vellejano improbatæ, denegato eis omni effectû. Tacebo alia. Ergo cum Nos non de facto, sed de jure, an nimirum recte fiant, sintque ad effectum juris obligatoriæ? quæramus, nihil eorum allatio contra nostra asserta suffragabitur.*

TH. XIII. Bene tamen Fraternitatem Compotatoriam inire possunt nostri temporis *Servi*. Antiqua enim illa servitute inter Christianos abolita, qua captivi cum aliis non permutati, lytro certo ab hostibus redimuntur, *Schulz. synops. I. de jur. person. lit. a. Dn. Eckolt. ad tit. ff. de I. & I. §. 25.* omnes hodie homines sunt liberi, qui æque ac alii omnia paciscendi, contrahendi &c. jura habent, *arg. l. 32. l. 209. ff. de R. I.* Idem sentimus de hominibus propriis & rusticis in Germania. Vid. *Schulz. synops. I. de inutil. stipul. lit. a. Dn. Struv. Jurispr. Roman. German. L. I. tit. IV. aph. 3. seq.* De servis Juri nostro Civili cognitis, an Fraternitatem inire potuerint? adhuc quæri posset. Utut autem antiqua penitus ignoranda non sint §. 1. *I. de Testam. Ordin.* magis tamen utilia, & quæ in ipsis rerum obtinent argumentis accipienda, juxta voluntatem *Imp. Justiniani §. 3. pro am. de confirm. Instit. add. Bachov. ad d. §. 1. I. de Testam. ordin. Barbof. Locuplet. L. 1. c. 49. ax. 1.* Quare de iis, tanquam non amplius obtinentibus, non magno opere laborandum putavi. Fructuosius de *Filiis familias* est quæstio, quæ omnino affirmanda, si Fraternitas ab iis cum *extraneo* contrahatur. *l. 19. §. 1. 21. §. 4. l. 28. §. 2. de pact. quod ex omni causa obligantur, l. 57. ff. de judic. 39. de N. & A.* Removentur ergo *pater*, quod tamen in suavissima patria aliquando inter quos *Epicuri* de grege porcos, liceat *Poëtæ* verbis uti, factum memini: & *Fratres naturales & legitimi*, etiam post mortem patris, cum quibus Fraternitatem inire non possunt, tum quod inter patrem & filium conventio efficax regulariter iniri non possit, *l. 7. ff. de O. & A. l. 4. l. 11. ff. de judic. l. 2. ff. de contr. emt. l. 6. C. de bon. qua. liber. l. unic. C. de castr. pecul.* tum, quod jam amore & amicitia, per Frater-

Fraternitatem alias concilianda hæ personæ omnes sibi invicem arctissima jungantur. §. *fin. l. de noxal. act. l. 8. §. 3. ff. quod met. caus. l. 7. C. de curat. furios. l. 77. §. 20. de legat. 2. l. 41. §. 4. §. 6. de fideic. lib.* Accedit, quod æqualitate quadam per Fraternitatem inducta, facile patris minui posset autoritas, quam tamen filius semper revereri *can. 1. distinct. 38. arg. l. 2. ff. de I. & I. honestamque ac sanctam habere debet, l. 1. l. 2. l. 9. & l. 10. ff. de obseq. præst.* Possunt præterea Fraternitatem Compotatoriam celebrare *Famine*, cum pro lubitu contrahere *l. 12. C. de pignor. resque suas libere alienare, l. 6. C. de revoc. donat.* adeoque consentire queant sine curatorum consensu de Jure Civili, *dd. ll. quanquam de Saxonico aliud dicendum videatur. per Novell. const. August. 15. p. 2. nisi eis fuerit utilis Dn. Carpzov. ad d. c. 15. def. 17.* Utroque ergo sexu Fraternitatis inire valente, de *Hermaphroditis* minus dubitandum erit, non attento, an magis in sexum foemineum, an masculinum inclinent, secundum quem alios æstimantur, *per l. 10. ff. de stat. homin. inque dubio pro masculis habentur. Dn. Eckolt. ad ff. rit. de stat. homin. §. 2.* Sequuntur *Senes*, qui, cum prædici sint facultate consentiendi, *arg. l. 16. C. de donat. l. 3. C. qui testam. fac. poss. nec a potestate Fraternitatis Compotatorie celebrandæ removendi erunt, nisi senectus rationis usum simul sustulerit. Eodem numero censendi sunt cæci; arg. l. 9. ff. de adopt. Dn. Stryk. Tr. de jur. sens. Dissert. II. c. 3. n. 10. Et muti & surdi, l. 4. §. 1. ff. de pact. l. 48. de O. & A. sive nati sive facti, l. 1. §. 7. ff. de Edil. Edict. §. 3. I. quib. non est perm. fact. testam. ut Fraternitatis pactum celebrare queant; modo intellectu & voluntate instructi, de eo, per sensum visus aut auditus, signis, litteris aut verbis, secundum conditionem eo-*

rum adhibitis, edocti, sui quoque animi sententiam per litteras vel signa, quorum expositione cognati ipsorum quandoque adhibendi, qui eorum notitiam habeant. *Dn. Stryk. Tr. de jur. sens. Dissert. IV. c. 3. n. 16. exprimere valeant. l. 43. pr. ff. de procur. l. 52. §. pen. & ult. ff. de O. & A. l. 65. §. 3. ff. ad SCt. Trebell. l. 124. ff. de R. I. Dn. Stryk. d. l. n. 12. Dn. Struv. exerc. 6. thes. 36. Dn. Strauch. Dissert. Justin. XII. apb. 7. add. late Matth. Cuno de pact. L. 1. c. 15. Tandem Nobiles & Ignobiles, Clerici & Laici, Doctores & Studiosi, aliique non prohibiti ad celebrandum Fraternitatis pactum admittuntur.*

TH. XIV. Vidimus hactenus *personas*, quæ Fraternitatis Computatoriæ pactum inire vel non inire possint; nunc methodi ratio, *Cum quibus* id licite celebretur, illarum considerationem postulat. Et fere dicendum, Fraternitatem licitam esse cum omnibus iis, cum quibus Juris Gentium est communio. *Dn. Strauch. Dissert. Justin. XII. apb. 8.* Non ergo discrimen Religionis, sive receptæ in Imperio nostro, sive rejectæ, hic admittendum. Quare Protestantes cum Pontificiis, hosque rursus cum illis salva conscientia Fraternitatem Computatoriam pangere posse extra dubium est. Valida ergo fuit, quam ex erudito, qualia ipsius sunt, Viri Magnifici, admodum Rever. & Excell. *Dn. D. JOHANNIS SAUBERTI*, Patroni, Fautoris & Hospitis submisit colendissimi, inter cœnandum aliquando habito discursu accepi, illa in Academia Helmstadiensi inter Abbatem & Nobilem quendam contracta. Pariter eadem cum Judæis & Hæreticis, etiam Turcis, licite initur Jure tam Civili, *l. 8. l. 9. C. de Jude. & cœlico. Dn. Strauch. Dissert. Justin. XII. apb. 8. add. Dn. Carpzov. p. 3. c. 13. d. 36. quam Naturali. vid. Grot. L. 2. de J. B. & P. c. 15. §. 8. seq.*

§. 8. *seq.* ibique *Dn. Simon. & Osiand. observ. ad th. 10.* nisi quales multos reperias, scrupulum sibi quis in conscientia faciat, dubitante enim conscientia nihil in quocunque rerum genere est faciendum, secundum *Rom. XIV, 23. 1 Cor. VIII, 7.* aut conditiones religionem pulsantes in se contineat. *Dd. alleg. in Grot. d. l.* Excipe tamen *Manichæos. l. 4. pr. §. 2. & 3. C. de heret. & Manich.* Quamquam, re extra leges Civiles, conscientiam omnino stringentes, penitius considerata, Fraternitas cum his contracta Juri Naturæ non contrarietur. Et prorsus exclude Atheos practice tales, vid. *Nazit. de Consc. Advoc. c. 1. n. 67.* add. *Pufendorff. de J. N. & G. L. 3. c. 4. n. 4.* quia non Deo, multo minus ergo hominibus fidem servant. Pietate autem adversus Deum sublata, fides & socialis ille amor tollitur. Hinc eos utique Jus Naturæ abhorrere, dicit *Excell. Dn. Ziegler, Lumen illud Jctorum Wittebergense, in Not. ad Grot. L. 2. de J. B. & P. cap. 15. §. 8.* Quamvis vero cum Hæreticis, Judæis, Turcis aliisque infidelibus secundum hæcenus dicta licite contrahi possit; Tutius tamen est ab ejusmodi Fraternitate abstinere. Præterquam enim, quod corrupendæ veræ fidei *c. sape malorum. c. nullus. c. 28. qu. 1.* totiusque adeo animæ salutis periculum non leve subfit, haud uno ad eundem scopulum hac via colliso, facile infirmorum animos offendere posses, ipsis si non cum adversariis prorsus colludere eorumque idololatricam approbare, de veritate tamen tuæ religionis dubitare visus. Quinimo nemini de offendiculo alterius certo salva est Fraternitatis cum alienis a religione nostra celebratio; cum res per se licitæ intermitteri debeant, si sine scandalo usurpari nequeant, *1 Cor. VIII. v. 12. seq.* vid. *Balduin. L. 2. Cas. Conscient. c. 6. cas. 6. & 9. De Osiand.*

Osiand. ad Grot. de J. B. & P. L. 2, c. 15, tb. 10. observ. unic. Præterea inita vix ac ne vix quidem vero candore nitetur, adeoque nunquam ei tuto credendum. Una enim religio homines reddit invicem amantes. Vid. *Oldenburg Itiner. German. Polit. p. m. 174.* Et notæ sunt periculosa quorundam ex iis doctrinæ, quibus, contra legem naturæ cuius hominum a Deo inditam, fidem hæreticis non servandam: Quinimo omnes religioni ipsorum non addictos ferro & igne iuste tollendos esse docent & dicunt. Unde facile ad consilium in tui perniciem non tam capiendum, quam perpetrandum adduci possent.

TH. XV. Nec refert, *æquales conditione & dignitate sibi sint paciscentes, an inæquales.* vid. *l. unic. §. 10. C. de latin. libert. toll.* Licita ergo est superiorum cum inferioribus Fraternitas. Et recte Princeps cum subdito eam inquit, *l. 15. ff. de publican.* Nimirum maxima Principibus est affectuum vehementia, qua, licet defixiorem cultum & admirationem populo injuncturi ei quandoque subducere, neque cuius nimis vulgare debeant majore ex longinquo majestati reverentia accedente, continuo contra conspectu magnos viros ipsa satietate minus verendos faciente; vid. *Marselaër. de Legat. L. 1. Diff. 19.* non raro tamen hominem etiam prima modo vice visum subitaneo motu clarissimis mirificæ prorsus gratiæ signis profecuti, Fraternitate quoque Comptatoria sibi jungunt, ne semihorulæ quidem spatium victuri, nisi perpetuo illius conversationis usu fruantur. Vid. *B. Dn. Schupp. in Regenten-Spiegel c. 4. p. m. 41.* At fortuna talismodi ministri tanto est deterior, quanto periculosior. Facile enim prodita animi intemperantia ulteriorem, præter ludibrium, cui

cui se exponit, honoris & promotionis gradum impedit. Et, pro more rerum humanarum, quo fortuito cœpta, fortuito quoque solent finire, plerumque Principes brevi satiati, favore in odium converso, ejusmodi Ministri, præsertim ingenio ejus non recte æstimato, in usurpanda gratia paulo liberioris, ne dicam importunioris, amicitiam si non prorsus deponunt, novam tamen ei superinducunt, prioris non tam contentu, quam certissima ruina insequente. *Elegant. de hoc egit. Dn. Scharf Schmid. in Colleg. Privat. de Stat. Curios. c. 5. ax. 2. seqq.* Caveat ergo sibi quisque inferiorum a Fraternalitate cum Principibus ineunda; aut ad eam tandem commotus ne illi nimium confusus quicquam intumescere discat. Quinimo quo magis se efferrî intelligat, eo plus humilitatis & reverentiæ exhibeat. Sic enim constantior Principum erga illum erit favor, fortunaque securior. Vid. *Gvazz. de civil. convers. Diff. IV. p. 3. quest. 5.* Idem de Persona in dignitate Consulari forte Prætoria aut Senatoria aliave publica constituta & civibus subditisque est dicendum. Nec obstant *l. 33. ff. de R. C. l. 3. C. si cert. petat. l. 46. ff. de contrab. emt. l. unic. C. de contract. judic.* similesque, quibus Officialibus durante sua administratione cum subditis contrahere & negotiori prohibitum erat; utpote quas in Magistratibus & Officialibus non amplius observari & moribus hodiernis antiquitas esse testatur. *Dn. Eckolt. ad ff. tit. de R. C. §. in fin. §. tit. de contrab. emt. §. 3.* allegato idem testante *Mejer. in C. 1. A. de contrab. emt. ib. n. add. Matth. Cunon. de pact. Lib. 1. c. 25. n. 5. Dn. Strauch. Diff. Just. XIII. aph. 3. in fin.* atque *Dn. Bruzemann. ad d. l. 33. de reb. cred. num. ult.* Nec est dubium, quin Domini cum Vasallis, *arg. 2. F. 3. §. 1. in fin.* Nobiles cum Studiosis, vid. *Blas.*

D

Multibib.

Multibib. de jur. potand. §. 23. Advocati cum Clientibus l. 6. §. fin. l. 7. ff. mand. l. 5. C. de postul. l. 15. C. de procur. præsertim si palam & bona fide fiant, *Matth. Cuno. de part. L. 1. c. 25. n. 4.* Studiosi cum Doctoribus & Magistris, imo & Scholaribus, vid. *in. Multibib. d. tract. §. 22.* Fratritates celebrare queant. Nec est illicita inter Studiosos & Mercatores, nec dissuadenda, cum multa sæpius Studiosis tum in literis alio mittendis, tum materia vestimentorum emenda afferre soleat commoda, mercatoribus non pro levi gloria sibi eam ducentibus. Certe novi quendam, qui ejus utilitatem reapse multoties expertus est, add. *Blas. Multibib. d. tract. §. 24.* Alia quæstio est, an Pastores atque Ministri Ecclesiæ cum rusticis eam pangere possint? Et sane, re per se spectata, minime prohibentur, nec peccant? Quamquam tutius agant, si ab ea abstineant, cum facile aliis simplicibus & imperitis per eandem nocere possint, quod ipsis omnino est cavendum.

TH. XVI. Opera quoque pretium est investigare; An Præceptores Scholarum cum tibiicibus & discipulis; nec non Domini cum famulis Fratritatem recte inquant Compotatoriam? Non enim adeo diu est, ubi ea contigerunt. Ac licet, si sit extra aliorum offendiculum, quod tamen præcipue circa discipulos vix fieri existimarim, non peccent; tutiorem tamen judicarem negativam sententiam, adeoque ejus abstinentiam potius suaderem. Ut enim taceam, haud levem sæpius inter inæquales Fratritatis vinculi infirmitatem esse, amicorum, si *Tacito* de Vitellio loquenti fides est, *L. 3. H. n. 88.* quanto clarior sit, minus fido: ab humanitate quidem favor, a gravitate cultus, a nimia familiaritate non tam apud inferiores ipsos, quam alios etiam

etiam contemptus nascitur. *l. 19. pr. de offic. Praesid.* Viles enim, qui nimium civiles. Tanta ipsis inferioribus exinde accedente audacia, ut & in conspectu aliorum Virorum Dominis interloqui, ne dicam contradicere, Praeceptorumque iussa vilipendere non erubescant. Quod, an ad augendam auctoritatem faciat, judicent alii. Et praestat Virum sedatum ac gravem dici, quam nimis facilem aut festivum, cui a classe fatuorum haud procul locus est. Neque illud haecenus a me impetrare potui, ut crederem honestioris conditionis hominem citra omnem existimationis suae apud graves Vitos onerationem cum infamibus, quales praeter alios furti quoque & injuriarum damnati, *l. 4. §. fin. l. 6. pr. ff. de his, qui not. inf.* etiam in foro Saxonico, tum Communi, uti ex aliis tradit *Schulz. Synops. J. de poen. rem. litigant. lit. c.* tum Electorali, quam jura correctoria, quale *Nov. 42. p. 4. Electoris Augusti* sane est, extendenda non sint ad casum de quo expresse non loquuntur *arg. l. 1. §. 20. ff. de exerc. act.* adeoque expresse non mutatum stare non prohibeatur, *l. 27. C. de testam. l. 32. §. 6. C. de appellat.* levisque notae macula notatis & malis Fraternalitatem pangere posse, etiam si eos vitae anteaetate pudeat, illa in melius mutata *l. 43. d. ff. de R. N. Dn. Eckolt. ad ff. tit. de his, qui not. inf. §. 12. n. 9.* Noscitur enim ex socio, qui non cognoscitur ex se; ut vetus habet versiculus. Vid. *Dn. Carpzov. p. 2. c. 6. def. 14. n. 1.* similisque quis praesumitur illis, cum quibus ipsi est amicitia, consuetudo & familiaritas *l. 19. C. de Episc. & cler. l. 28. de inoffic. testam.* Similia enim plerumque simili adhærescit, *l. 15. §. 18. ff. de injur.* nihilque communius, quam mores, etiam imprudenter, a conversantibus formari, *l. 25. §. 6. Edict. Edict. malorum consortiis bonos corrumpentibus c. saepe 28. qu. 1. Vid.*

Barcholt. Tr. Feudal. c. 8. n. 121. Hinc parentibus filios talismodi culpata Fraternalitatis de ea vitanda non tantum admonere & castigare, *l. unic. C. de emend. propinq. l. 3. C. de patr. potest.* sed etiam in contumacia perseverantes citra carceris privati pœnam, de qua vid. *l. 1. C. de privat. carc.* clausos detinere, quia hoc ad correctionem morum, non ad custodiam facit, vid. *Schneidew. ad J. de patr. pot. n. 25.* Quinimo desperatæ pene emendationis in domum disciplinarem, vulgo *ein Zuchtbaus*, (de qua ad coercendum otium & malitiam in Electoratu Saxonico extruenda in comitiis præterita hyeme Dresdæ habitis deliberatum fuit) interveniente magistratus eorumve, quidem ædium hujusmodi inspectio credita, auctoritate detrudere licet. *l. unic. C. de emend. propinq. arg. l. 3. l. 4. C. de patr. potest. add. Deuteron. XXI, 18. seqq. vid. Römer. Diss. de Caut. abund. in contract. sub Præs. Dn. Stryk. Francof. M. Octobr. A. 1678. habit. c. 1. n. 14. seq.* Præsertim cum quis Fraternalitate Compotatoria cum malis contracta, facile exinde inquisitioni & quandoque torturæ subijci possit, conversatione cum malis inquisitionis causam, juxta *Dn. Brunnem. in Proc. Inquis. c. 4. n. 34. per l. 25. §. 6. ff. de Edil. Edict. & arg. l. 3. §. 2. ibi solícite curare, qualiter conversetur, ff. de admin. tutor. & torturæ indicium præbente, modo aliud adminiculum concurrat, juxta Zang. Tr. de Quest. & Tort. c. 2. n. 127. & 204. arg. de l. 25. §. 4. & 6. ff. de Edil. Edict. & Ordin. Crim. Carol. V. art. 44. von Zauberey genugsame Anzeigung, ibi, auch sonderliche Gemeinschaft.* Viderint ergo, quam bene existimationi suæ consulant, qui cum adulteris, furibus, spuris, meretricibus, carnificibus, victoribus, similibusque egregiis personis Fraternalitatem inire consueverunt, nulla tituli publice ipsis collati, quo præ aliis eminent, habita

bita ratione. Exempla afferre superfedeo, enarratione eorum quam copiosa, tam odiosa exitura. An autem de Fraternitate cum Legitimatione contracta idem sit dicendum? collige ex iis, quæ tradit *Dn. Carpzov. p. 2. c. 6. d. 15. seq.* & *Dn. Eckolt. ad tit. de his, qui sui vel al. §. seqq. add. Naz. de Consc. Advoc. c. 1. n. 54. seqq.*

TH. XVII. Nec quicquam Fraternitatem impedit *Diversitas Sexus*; nec attenditur solutine sint, an ligati. Bene ergo uxores & virgines, tam inter se, (notum enim est, masculinum sub se continere foeminum, *l. 7. ff. de jurisd. l. 62. ac legat. 3. l. 1.* ibique *Gadd. de V. S. add. Barbof. Locuplet. L. XIII. c. 13. ax. 1.* & Fratrum appellatione etiam sorores contineri *l. 35. ff. de pact. l. 92. §. 3. ff. de legat. 3. l. 78. §. 5. ff. ad Sct. Trebell.* ut adeo idem de nostra Fraternitate dici possit; quanquam non contradicam, si fororietatem appellare velis, modo vocabulum habeatur,) quam cum viris juvenibusque eam inire possunt. Nec sane infrequentes sunt eæ, exemplo, præter alia quamplurima, nuper admodum in itinere meo observato. Quanquam satius forte sit, sibi ab eis præsertim posterioribus quoquo modo cavere; cum facile quædam non tam magnæ familiaritatis & voluptatis, quam pudicitæ non ubique intactæ & immaculatæ opinio suboriri possit, *arg. l. 1. §. 5. ff. de postul. l. 8. §. 3. C. de repud. & jud.* Sæpius enim contingit, ut via per Fraternitatem ad intimiorem admissionem strata, non multo post infante subsequuto stuprum omnibus patnerit. Vid. *Blasius Multibib. de jur. potand. §. 25. p. m. 48.* Similiter inter *notos & ignotos, peregrinos & cives* Fraternitas consistere potest. *l. 2. pr. ff. de pact.* Quamvis levitatis haud obscuræ argumentum exhibeat, amicitiam inter pocula aliis incognitis, quos forte primum vidimus, & quorum virtus nobis

D 3

non

non est perspecta, vel unius vini haustu mercandum venum protrudere: cum sæpe quem Theseum aut Proclum, Pyladem aut Orestem putasses, ipso Catilina sit molestior. *Dn. Simon. in Diff. de jur. pocol. c. 4.* Et, ut hæc finiam, sole meridiano, puto, clarius cuivis apparebit, tutissimam esse Fraternitatem cum personis ejusdem fidei, nobis non multum inæqualibus, ante cognitum ac moribus probatis susceptam. Ita enim præstantior & certior, sine contemptu existimationisque, nota, amicitia conciliabitur. *Vid. Dn. Simon. in Diff. de jurib. pocol. c. 4.*

TH. XVIII. Fit Fraternitas nostra *mutuo pacifcentium consensu, inter computationem declarato* l. 1. §. 3. ff. de pact. Videre ergo est, non sufficere unius voluntatem & oblationem, d. l. 1. §. 2. ff. de pact. sed alterius acceptatio accedat, necesse esse, sine cujus interventu nondum est Fraternitas *arg. dd. ll. junct. l. 10. l. 19. §. 2. ff. de donat.* Consensus vero ille mutuus expresse declaretur, declarationem enim voluntatis quævis conventio requirit, l. 1. §. 2. *ibi idem duorum placitum. ff. de pact. Dn. Stryk. Tr. de jur. sens. Diff. X. cap. 4. n. 3. an tacite, ex quo abunde id capiatur, non interest, l. 2. pr. l. 4. ff. de pact.* Est enim idem hujus, ac illius iudicium, l. 3. ff. si cert. petat. l. 21. ff. de jur. dot. l. 94. ff. de V. O. quando verba expressa pro forma actus non requiruntur. *Barbos. Locuplet. L. V. c. 36. ax. 9. Dn. Carpz. L. V. Resp. 105. n. 12. Expressa voluntatis declaratio expeditur quibusvis verbis arg. l. 1. §. 2. ff. de pact. l. 14. §. 3. de const. pecun. Quæ enim signa apertius voluntatem animi demonstrant? l. 7. §. 2. ff. de supplect. legat. l. 21. §. 1. ff. de tutor. & curator. Conf. l. 1. §. 3. ff. ad L. Cornel. de sicar. Qualia autem communiter adhibeantur? Vid. ap. Blas. Multib. de jur. pot. §. 20. aut Nutu, l. 52. §. fin. ff. de O. & A. l. 65. §. 3. ff. ad Sct. Trebell. ibique Gothofr. lit. a. Dn. Struv. exerc. 6.*

exerc. 6. ib. 34. aut quandoque pro ratione pacificentium
 Literis. *conf. supr. ib. XIII.* Tacita vero Fraternitas con-
 trahitur, si quis actum aliquem gerat, ex quo sufficienter
 eum consensisse colligi possit. Qualis est, si præsens sit
 ac ad oblatam Fraternitatem taceat, *c. qui taceat. 43. de R.*
I. in 6to. l. 13. §. fin. ff. locat. modo (1) eam contradicendo
 impedire potuerit, *l. 5. ff. de adopt. l. ult. 63. de re judic.*
 Tunc enim patientia cum scientia habeatur pro consen-
 su, *l. 1. §. 5. ff. de exercit. act. l. 1. §. 3. ff. de tribut. act. 6. §. 2. ff.*
mand. Quod non obtinet tantum, si quis uni, sed & mul-
 tis Fraternitatem obtulerit, ut cum omnibus, qui non
 contradixerunt, contracta videatur. *arg. dd. II.* Quid si
 vero, si quis absens oblatae forte ab aliquo toti Totalitio
 Fraternitati superveniat & taceat, an consensisse & Fra-
 ternitatem cum eo iniisse intelligatur? Videtur dicen-
 dum, quod sic; dum enim contradixit, pro consentien-
 te habetur, *per II. supr. alleg.* Verum enimvero cum hæc
 procedant de eo, qui jam de obliganda sua persona cer-
 tus est, *l. 6. §. 2. ff. mand.* qualis tamen, proposita jam an-
 te plenam ipsius præsentiam cæteris Fraternitate, hic
 non erat; Ergo nec consensisse, nec Fraternitatem iniisse,
 multo minus ad eandem observandam obstrictus esse
 censetur, *l. 55. ff. de Edil. Edict. Carpz. p. 2. c. 11. def. 30. n. 10.*
Conf. Barbof. Locuplet. L. XVIII. c. 1. ax. 6. aut (2) ea ipsi
 fit utilis, qualis censetur cuidam ab homine ipsi non
 adeo inæquali moribusque probatis & bene cognito
 oblata, in quam præsens ac tacens præsumitur consen-
 sisse. *Menoch. L. 2. præf. 74. n. 6. Dn. Carpz. L. VI. Resp. 101.*
n. 14. Aliud ergo dicendum, si oblatam Fraternitatem
 contradicendo impedire haut potuerit, *l. 39. ff. de pignor.*
act. l. 63. ff. de judic. Bronchorst. ad l. 142. ff. de R. I. aut ea
 ipsi præjudicio & commodo cedat. *l. 8. §. 1. ff. de procur.*
l. 5. ff.

l. 5. ff. de S. P. U. l. 8. §. 15. ff. de quib. mod. pign. Hinc persona egregia, forte Doctor aut Studiosus in oblatam sibi presentia a lictore similive Fraternitatem tacendo consensisse non praesumitur, cum existimationem ejus quodammodo laedat, adeoque praesudicio ipsi sit non minimo, vid. *Dn. Carpz. L. VI. Resp. 101. n. 14.* nisi praeter illam suam praesentiam & taciturnitatem etiam ad factum aliquod, unde consensus colligatur, progressus fuisset, puta, si de Fraternitate hac noviter inita gratulationem admisisset &c. vid. *Berlich. p. 2. concl. 57. n. 65. & 69.*

TH. XIX. *Liber tamen & spontaneus sit consensus iste mutuus, necesse est. l. 116 ff. de R. I.* Ergo quemadmodum facta Fraternitatis oblatio, mutata voluntate, ante acceptationem revocari potest, *l. 3. pr. §. 1. ff. de pollicit.* *Dn. Struv. exerc. 6. th. 33.* ita & libera alteri est oblationis acceptatio, *d. l. 3. l. 1. §. 2. ff. de pact.* Hinc facilis est responsio ad quaestionem: *An per recusationem Fraternitatis Comptatoris injuria offerenti inferatur?* Nimirum sunt nonnulla, quorum recusatione plurimi, ne dicam omnes, gravissimam sibi putant fieri injuriam, non aliter nisi alapis aut gladio vindicandam. Hujusmodi est denegare juveni choream, & ut alia taceam; abnuere Fraternitatem, cum hac ratione alter tacite contemnat & vilipendat offerentem; sui vero parvipensionem nemo pati tenetur, ut loquitur *Chassan. ad Consuet. Burgund. rubr. 6. §. 4. n. 17.* Verum enim vero satis absurde. Negatur enim ullam hic subesse injuriam, quia Fraternitatem pacisci factum est miri arbitrii, ad quod nemo invitus tenetur. *l. 3. §. 1. ff. de recept. arbit. l. 1. §. 2. ff. de pact. junct. l. 116. ff. de R. I. Dn. Carpz. p. 2. c. 1. d. 11. n. 7.* Ergo renuens utitur suo jure, & per consequens nemini facit injuriam. *l. 13. §. 1. ff. de injur.* Et porro non itatim colligen-

ligendus exinde personæ contemptus. Possunt enim aliæ subesse causæ, ob quas recufatur Fraternitas, forte pejeratio &c. Secus sequeretur, & omnes me tacite contemnere, qui beneficium accipere, aut mecum contrahere denegant, cum hac ratione mea vilipendere fidemque meam in dubium vocare videantur. Conf. *l. 5. C. de O. & A.* Minus ergo juris erit offerenti alapa recusantem excipere, aliove modo male tractare; cum cessante offensione, cessare etiam debeat defensio. Quinimo, etiamsi recufationem Fraternitatis ponamus esse injuriam, quæ tamen non est, neutiquam tamen alapa licite dabitur. Nemini enim competit facultas sibi jus dicendi, vindicta privata prohibita. Præterea hoc casu nulla inter offensionem & defensionem observaretur proportio. Recufatio enim Fraternitatis, si sit, injuria sane erit verbalis, quam armis aut verberibus repellere neutiquam licet. *Dn. Ofsand. ad Grot. L. 2. de J. B. & P. c. 1. th. 10. observ. 1. in fin.* Vid. *Dn. Eckolt. ad tit. ff. de injur. §. 21.* Interim tamen hoc casu facilius forte offerens, alapam renuenti infligens excusari posse videtur, si hic mox alius, præsertim tenuioris conditionis hominis Fraternitatem admittat. Quo casu absque contumacia & contemptu vix poterit in pari causa denegare, quod alteri mox concedit. Ideoque si prior persona sit nobilis vel egregia, quæ repulsam tulit, atque manibus suis aut ori nonnihil scientiæ indulgeat, ignoscendum ei videtur, quod sui contemptum voluerit ulcisci. *arg. l. 10. §. 6. ff. de bon. libert.* Iuste tamen ne hoc quidem casu alapam inferri putaverim, cum Fraternitatem recusare factum sit meri arbitrii. Nec vitio vertendum renuenti, si magis unius amicitiam eligat, quam alterius. Nam & offerentes non unumquemque eodem prosequuntur affectu, majorique cum

E
hoc,

hoc, quam cum alio conversandi desiderio trahuntur. Ergo mores, quos quis in se probat, in altero improbare nequit. *arg. l. n. c. de inoffic. test.* Quanquam in me non susceperim, ut oblatam forte Fraternitatem renuens ab alapis immunis præstaretur. Usus certe quæstionem sæpissime ita decidens credulitatem suadet. Sane videndum equidem est, ut oblatas, præsertim non adeo honorificas & amabiles Fraternitates declinare possis; non tamen immutabili ubique, si cum incommodo conjunctum sit, pertinacia ei insistendum. Effugas, alapas, offensam certe & odium occultum incurres; unde pluribus, si non ruina, tamen steterit periculum non minimum. Ergo maxime cuivis vitanda. Quid? quod sæpius æmulos habeas Fraternitatem studio tibi offerentes, quo reculatione ejus facta, quasi maxime offensi aliquam insectationis prætextum nanciscantur. Non enim ex æmulatione, sed ex justo dolore, odium & iram in illum concepisse volunt videri. Est ergo quædam sapientiæ pars, seculi moribus, quando illibata conscientia fieri potest, morem gerere, & omnem æmulis invidiæ occasionem præripere.

TH. XX. Liber vero consensus, si duobus ejus principiis *Cognitione & Appetitui* sive intellectui atque voluntati nihil obsit. Obsunt illis. (1) Error, *l. 116. §. 2. ff. de R. I. l. 15. de jurisd.* qui si circa Substantialis sit, qualis est circa individuum, cum quo voluisti Fraternitatem celebrare, v. g. si, velis Cajum, & is Sejus sit; circa facultatem paciscendi denegaram & Fraternitatem ipso jure nullam facit, *l. 51. ff. de pact.* non tamen præsumitur; ergo ab allegante est probandus, *l. 4. c. de jur. & fact. ignor. vid. Barbof. Locuplet. L. V. c. 16. ax. 1.* Circa accidentalia vero contingens; qualitatem forte vel internam vel externam

ternam alterius partis, ut sunt vitia corporis & animi, cœcitas, defectus fortunarum, ebriofitas, diversitas religionis, delictum commissum &c. nec Fraternitatem ineandam impedit, nec initam dirimit, *arg. d. l. 51. ff. de pact. conf. Dn. Strauch. Diss. Justin. XV. apb. 9.* (2) Dolus *l. 116. ff. de R. I.* qui tamen non præsumitur, *l. 51. ff. pro soc.* sed perspicuis indiciis est probandus, *l. 6. Cap. de dol. l. 23. §. de probat. l. 10. inf. C. de rescind. vendit. & denique (3) Metus, l. 116. ff. de R. I.* qui tamen debet esse *justus*, ut inconstantissimum etiam hominem cadat, *l. 5. & l. 6. ff. quod met. caus. nec repelli possit, l. 2. ff. eod. qualis est mortis, l. 7. §. 1. ff. quod met. caus. verberum, cruciatus corporis, l. 4. C. eod. etiam per minas illatus, l. 7. C. de his que vimeet. modo eas denunciatis alias exequi solitus fuerit, vel ex aliis rationibus earum executio iuste metuenda, Menoch. L. 3. præf. 126. n. 24. seq. Dn. Struv. exerc. 8. tb. 13.*

Facile ergo judicandum, quia sentiendum sit de casu, quo provocationem ad duellum, (*so müsse er sich mit ihm schlagen*) aut alaparum inflictionem alter admodum robustus alteri infirmiori comminatur, nisi Fraternitatem secum pacifceretur. Certe metu justo eam initam esse nemo negaverit. Subest enim timor, si non mortis ipsius, tamen cruciatus corporis, vulnere accepto, ex duello, cui tanquam illicito alias salva conscientia se committere non potest, nec debet, facile consequuturi. Idem de alapis esto: cum non tantum verborum nomine comprehendantur, in *l. 15. & 40. ff. de injur.* sed & cruciatum corporis indubitato importent, cujus utriusque justus & metus. Quid? quod alapa gravior reputatur, quam vulnus, propter ignominiam adjunctam. Vid. Dn. Osiand. ad Grot. L. I. de J. B. & P. 2. th. 8. observ. 2. non tantum militibus, sed etiam Studiosis præprimis juris; cum hi intuitu

tuitu vitæ futuræ omnino militibus sint æquiparandi propter elegantissimam, *L. Advocari. 14. C. de advoc. divers. judic. Dn. Seidel. in Ciff. de Alap. cap. 4. n. 62. seq. Conf. Dn. Stryk. Tr. de jur. sens. Diss. III. cap. 2. n. 13. & Dn. Höpfners Diss. de Jur. Litter. circa vicinos strepit. nuper admodum sub moderam. Dn. PRAESID. Patroni & Promotoris studiorum meorum nunquam non sancte devenerandi, habita cap. 2. n. 10. seqq.* Excluditur ergo metus *vanus*, si malum, quod intendit, in inferentis potestate non sit, *l. 7. ff. quod met. caus.* aut suspicio tantum mali inferendi ex alterius autoritate, aut reverentia ipsi debita contracta, *l. 9. pr. ff. eod.* Non ergo metu facta dicenda Fraternitas, si quam Rusticus aut Civis cum nobili vel persona Magistrali, Scholaris cum Studiofo aut alius inferior cum superiore inierit, *l. 6. C. de his que vi met. add. Struv. exerc. 8. tb. 13. n. 2.* Idem dicendum de Fraternitate ad verba sequentia: *Wann er es nicht thäte, so wolte er ihn öfentlich zum Schelmen und &c. machen*, contracta, cum infamia frustra a minante metuatur; existimatio siquidem cujusque a judicio summi imperantis legumque dependet, *l. 7. pr. ff. quod met. caus.* Vid. *Pufendorff. de J. N. & G. L. c. 4. §. 8.* Quid vero, si efferens recusantem interrogaverit: An vellet, nec ne? *Er solte es nur sagen, ob er wolle oder nicht?* hicque cum Fraternitatem oblatam acceptaverit, an metu ad eam fuerit compulsus? Putarem esse negandum. Nemo enim alterum & paciscendum metu compellere præsumitur, *l. 2. C. de his que vi met. quia metus succussio est delictum, quod non præsumitur, l. 51. ff. pro soc. l. 15. de condit. instit. Menoch. L. 3. pras. 126. n. 1.* adeoque alter animum potius Fraternitatem adhuc semel ei offerendi, quam malum eumque eo compellendi foveri censetur, *l. 56. & l. 192. §. 1. ff. de R. I. Imputa- bit*

bit ergo sibi alter quod nimium mediculosus rem nullam frustra timuerit, *l. 7. pr. ff. quod met. caus.* nisi, quod cuique cum alleganti incumbit, *l. 2. l. 21. ff. de probat.* metum justum edoceat, quod vel conjecturis & præsumtionibus expedire potest, *Menoch. d. l. 3. pr. ff. 126. n. 11.* forte quod offerens sit iratus & alias audax ac robustus, quodque clam aut in loco solitario Fraternitatem prædictis verbis offerat. Vid. *Barbos. Locuplet. L. XII. c. 30. ax. 1. Menoch. d. l. n. 10.* quas Judex arbitrabitur. *Dn. Strauch. Diss. Justin. ff. apb. 23.* Nec admittitur metus purgatus; quem purgasse præsumitur ille, qui omnino voluntarie Fraternitatem ante initam observavit, *l. 2. C. de his qua vi met. v. g. si Fratris nomine alterum appellaverit.* Vid. *Menoch. L. 3. pr. ff. 126. n. 25.* Secus tamen est, si incontinenti post illarum metum fuerit factum, cum hic semel illatus præsumitur durare, si duret eadem causa cogendi & nocendi potestas, *cap. cum locum 54. X. de sponsal. cap. accedens 10. X. de procur. Menoch. d. l. n. 29.* Nec denique metus justus Fraternitatem ipso jure facit invalidum, quia non prorsus consensu destituitur, *l. 21. §. 1. ff. quod met. caus. l. 5. C. cod.* sed eam vel per actionem vel exceptionem infirmat. *Dn. Strauch. Diss. Just. XII. apb. 14.* Quid vero juris sit, si Fraternitatem metu initam juramento confirmaverint? vid. ap. *Dn. Struv. exerc. 8. th. II. Dn. Eckolt. ad ff. rit. Quod met. caus. §. 1. Dn. Strauch. Dissert. Justin. XXXVII. apb. 15.*

TH. XXI. Diximus Fraternitatem fieri mutuo pacificentium consensu inter computationem declarato: Superflua ergo sunt cætera solennia hodie plerumque adhiberi solita. Quare non necessaria est Poculorum interventio. Modo de voluntate & consensu pacificentium constet, nihil Fraternitatis firmitatem impedit,

etiamsi vel nullum plane poculum adhibuerint, aut illud ab altero jam alteri propinatum exhaustumque denuo repletum non sit, alterve non acceperit, nec redditum ebiberit. Quamquam hodiernis moribus raro aut nunquam contrahatur, quin non tantum inter compotationes, sed poculis etiam adhibitis & utrinque exhaustis fiat. Hinc *Claud. Coteræ a Dn. Lauterbach, de singul. Fraternal. jur. p. 1. §. 6. n. allegat*, tradit: Apud Germanos milites moris esse, ut dum amicitiam nomine sodalicii inter se ineunt, eodem uterque scypho semel bibat, eundemque mox confringat, ne eo postea quisquam utatur, qui istorum sodalitatem ullo modo dirimat. Quinimo tanto rigore quantoque servatur, ut si alter poculum Fraternalitatis ipsi propinatum ebibere renuat, alter maxima se putet injuria affectum. At minus recte. Non enim injuria committitur absque animo injuriandi. *l. 4. §. 1. ff. l. 5. C. de injur. l. 34. de O. & A. §. 7. J. de oblig. quæ ex del. qui ut nunquam: nisi dictum factumve natura sua injuriosum sit, Dn. Eckolt, ad ff. tit. de injur. §. 4. Dn. Strauch. Diff. Just. XIX. apb. 13. ita multo minus in amico præsertim, ubi jam per Fraternalitatis pactum arctior est factus, præsumitur, l. 51. ff. pro soc. Prosp. Fatim. qu. 105. n. 147.* Et potest omnino justam renuendi habere causam, forte, quod sufficientibus viribus sit destitutus, vel quod certo noverit, se ex tali haustu morbum gravissimum conciliaturum esse; ubi contra faciendo in conscientia maxime peccaret. Quæ ratione ultra posse obligandus non erit, *l. 185. ff. de R. l.* Neque etiam & recusatone & omissione poculi de fide omittentis dubitandum. Verum enim non est illud vulgatum: Ei, qui ad potus & haustus æquales non fideliter respondet, nec in reliquis fidendum esse. Fidelitas enim virtus est, non vitium: Nec vir bonus propterea

pterea infidelis dici potest, quod pocula nimia & superflua respuat, & peccato vitiiisque resistat; uti loquitur respondetque *Webner. in Observ. Pract. voc. Zutrincken.* Pariter Fraternitas nihilominus salva est, licet *pacifcentes in genua procumbant.* Sane multi sunt, qui ægerrime id ferunt, sæpius alterum, ubi nimis diu in genubus jacuerit, de maturanda resurrectione admonentes. Elegans ejus exemplum narrat, *Dn. Schupp. in Tr. Freund in der Notz p. 227. seq.* cui fere simile aliquando observavi. Neque illa solennitas necessario requiritur, ut *pacifcentes manibus jungantur;* quod plerumque fieri videmus. Quamvis fateamur, quod ex ea, ut & duabus præcedentibus, si voluntarie adhibeantur, magis deliberatus animus & consensus, majorque fides appareat. *Webner. Obs. pract. voc. Hand gegebene Treu. add. Berlich. p. 2. concl. 57. n. 29.* Dextra enim apud omnes fere Gentes Symbolum fuit fidei, Poeta hinc canente: *En dextra fidesque!* Quinimo dationem dextræ interdum vim juramenti habere nonnulli volunt. Vid. *Webner. Observ. pract. voc. bey Glauben und Trauen. add. Dn. Carpzov. p. 2. c. 36. de 8. seq. n. 5.* An autem de porrectione sinistra manus idem sit habendum? quæritur. Et videtur quod sic, si Turcarum morem respicias, quibus sinistra manus dextra dignior habetur, teste *Horn. in Orb. Polit. p. 1. c. 1. membr. 2. can. 1. S. 4.* præsertim quod ea cordi sit vicinior, adeoque magis cum eo convenire videatur. Verum enim vero cum eam consuetudinem tanquam singulare quoddam institutum communis aliarum Gentium usus reprobet: neque cordi magis conjunctum sincerius præ reliquis affectum exprimat: quin potius ipsa natura excellentiori vi plerumque dextram præ sinistra manu instruxerit *Dn. PRAES. in Eleg. Discurs. Acad. de Matrim. Leg. Salic. Contract.*

cap. 3.

cap. 3. n. 34. hinc non tanta ex hujus quam illius porrectione fidei promissio capienda videtur. Illud prorsus improbandum, quibusdam usitatum, exemplo non uno occurrente, ut *Fraternitatem jam initam digladiatione, quod ajunt, probent & confirment.* Pugnat enim gravissime non solum cum amicitia jam jam contracta, sed etiam cum Lege tam Naturæ quam Divina. Vid. *Dn. Ziegler. ad Grot. L. 2. cap. 1. th. 15. & Balduin. L. IV. Caf. Consc. cap. 1. caf. 12. & Humana.* Non enim credo facile Rempubl. inveniri, in qua duellorum habeatur permissio. Sane in Imperio nostro non ita pridem communi Ordinum consensu eorundem prohibitio solenniter sancita est; in cujus sanctionis sine etiam quædam de duellis Academicis habentur verba, quæ videri possunt ap. *Dn. Becmann. in Polit. Parall. cap. 22. §. 2.* Nec minus in Saxonix Electoratu speciali Edicto de dato Dresden 1670. mens. Octobr. severe sunt prohibita, pœna capitis in contrafacientes sancita. Et notissimum est, quanto rigore Rex Gallix, Edicto avi Heinrichi IV. in usum revocato, sine ullo personarum respectu & aggratiandi beneficio duellantes capite plectat; quenquam rationes Politicas ei subesse non negem, *Oldenburg. Itiner. German. polit. p. m. 117. seq. add. Pufendorf. de I. N. & G. L. 8. c. 4. §. 8. Conf. de solennibus Blas. Multib. d. Tr. de Jur. potand. §. 26.*

TH. XXII. Fieri potest Fraternitas Computatoria vel pure; atque confestim perfecta est, §. 2. *I. de V. O. l. 2. 3. ff. V. S. vel sub conditione possibili, §. 2. I. de V. O. & differtur Fraternitas, §. 4. I. d. t. donec hæc exiit, l. 7. C. de instit. & substit. deficiens vero Fraternitatem inutilem reddit, l. 8. pr. d. peric. & comm. rei vend. l. 37. d. contr. emt. impossibilis sive jure, sive natura, vitiat Fraternitatem, §. 24. I. de inutil. stipul. l. 26. l. 128. ff. de V. O. l. 15. ff. de condit. instit.*

instit. l. 7. §. 3. ff. de pact. modo posterior affirmative sic adjecta; secus est, si negative adjiciatur, quo casu pure facta Fraturnitas intelligitur. §. 10. *I. de inutil. stip. l. 7. §. 8. ff. de V. O. Dn. Eckolt. ad ff. tit. de V. O. §. 7. §. 17. Dn. Strauch. Diff. Just. X. aph. 11. add. Dn. Struv. exerc. 47. tb. 18.* Non tantum diebus juridicis, sed & feriatis; cum præter amicitiae conciliationem multæ etiam discordiæ & litigiæ per eam amicabiliter componantur, qualia in festis licita esse Dd. statuunt per *l. fin. §. 1. C. de fer. Dn. Strauch. Diff. Just. XXIV. aph. 13.* Quamquam convivia, & compotationes, si præter liberalem recreationem, immodicam ingluviem & ebrietatem intendant, hisce diebus institui solitæ probandæ non sint. Nam si labores vocationis etiam in iis sunt prohibiti; quanto magis carnales recreationes, quæ, quocumque die fiant, purissimos angelos arcent; quomodo loquitur *Balduin. L. 2. cas. consc. cap. 13. cas. 6. add. Eiusd. L. 4. cas. consc. c. 2. cas. 6.* ut eas inde inquisitione & gravi pœnæ dignas judicet piissimus Germaniæ Papinianus *Dn. Brunnem. in Proc. Inquis.* Etiam nocte per *l. 20. C. de transact.* Tantum enim valet factum de nocte, quantum de die, *Carpz. p. 1. c. 29. d. 16. n. 5.* cum nullum tempus sanæ mentis consensum repudiet. *d. l. 20. Vid. Barbof. Locuplet. L. XII. c. 25. ax. 3.*

TH. XXIII. Initur Fraturnitas de amicitia Fratrum instar inter se colenda. Equidem diffitendum non est, sæpius scopum amicitiae per eam minime intendi. Multis via est, Aulicis præsertim haud insueta, qua alterius consiliorum explorationem & faciliorem exinde exitii promotionem quærant. Medium est aliis, alienis opibus, quas tanquam suis florentiores, pro communi fere hominum more, iis male invident, eo melius fruendi data per frequentiore[m] visitationem commessationum compotationumque occasione Gratiarum loco subsannationem

F
nem

nem tribuunt, quam Fratrem multis misere exceptum, divitiis jam absumtis, turpiter prorsus derelinquunt, inopia aut discrimine forte pressum, illorumque auxilium imploraturum, ne vidisse volentes. Vid. *Dn. Schupp. Freund in der Noth p. 231.* Genus hominum certe pessimum, quod nullam conscientiae, cui vulnus hac ratione infligitur gravissimum, totius terrenae prosperitatis emplastrum non sanabile, vid. *Schupp. d. tr. p. 264.* curam habet. Dixeris non immerito ejusmodi amicos cum *B. Dn. Schuppio* fures temporis & pecuniae in *Tr. Freund in der Noth, p. 238.* Hinc maxima cuique sollicitudine cavendum, ne damnosis talismodi Fraternitatis laqueis implicitus jacturam faciat haud reparandam. Alia lubens praetereo. Et ergo multo minus mirandum, veram per Fraternitatem amicitiam non semper & ubique obtineri. Quis enim eas simulatas, ad circumveniendum alterum adhibitas, & cerevisiarias, aut vitreas tantum non appellaverit. Vid. *Dn. Simon. de jurib. pocol. c. 4. Blas. Multib. de jur. potand. §. 21.* Cum autem haec plerumque intra nudos solummodo animi actus consistant, quae iudicio humano non subjacent; Vid. *Dn. Stryk. Tr. de jur. sens. Diss. X. cap. 4. n. 2. seqq.* Quilibet e contra non tantum bonus, *l. 51. ff. pro soc. l. 18. §. 1. ff. de probat. c. dudum 16. c. ult. de praesumpt.* nec velle, quod jure facere non potest, *Menoch. L. IV. praef. 142. n. 7.* sed & eo animo fuisse praesumatur, qualem signa declararunt, *Menoch. L. VI. praef. 35.* sufficienterque indicatum pro vero habeatur. *Grot. L. 2. de J. B. & P. c. 4. §. 3.* ibique *Dn. Ziegler.* Ideo vera per Fraternitatem amicitia tam intenta, quam constituta existimatur. Vid. *l. 56. l. 155. §. fin. l. 129. §. 1. ff. de R. l.* Nec dubium est amicitiam in actu hilaritatis hoc modo contractam ratam atque confirmatam subsistere posse. Positis enim omnibus ad veram & perfectam amicitiam requisitis,

quo

quo minus vera & perfecta sit, roburque suum habeat, computationes obstare non possunt. Vid. *Dn. Simon. in Diff. de jurib. pœc. c. 4. add. Blas. Multib. d. l. §. 21.*

TH. XXIV. Conciliatur ergo per Fraternalitatis pactum arctior inter ineuntes amicitia & affectio. *Alber. Gentil. de J. B. L. 3. c. 18. Webner. Observ. pract. voc. geschworne Brüder.* Hinc jura ratione affectionis inter veros Fratres statuta, inter hos quoque obtinebunt. *l. 5. ff. de donat. Tiraquell. de pœn. temper. caus. 22. n. 23. Barbof. Locuplet. L. 1. c. 57. ax. 7. & 9. ibique allegat. Conf. l. 50. §. 3. de legat. 1. l. 19. de dot. preleg. l. 10. §. 1. de vulg. & pupill. subst. Et sane in contrahendo matrimonio pro arbitrio in majorem fidem eos ceteri Fratres adhibere possunt, l. 22. de nupt. non tamen tenentur inviti, arg. d. l. nec eorum consensum explorare. Vid. *Dn. Carpz. Jpr. Consist. L. 2. d. 45. seq.* An autem de Studio Almæ hujus Aلدorfinae cum puella forte, cujus inopinato amore ducitur, nuptias inituro, idem dicendum sit, quaeritur? videtur quod non, dum non nisi consentientibus amicis, quales per Fraternalitatem facti sunt, matrimonium contrahere, expressa Universalitatis Lege XVI. prohibetur. Verum enim vero cum sententia potius legis & mens quam verba sint spectanda, *l. 17. de LL. l. 13. §. 2. de exul. tit. l. 3. §. 9. in fin. de adim. leg. l. 7. §. ult. de suppellect. legat. eaque cognatorum tantum consensum intelligat; hinc verbi Amicorum latitudo ad illos quoque est restringenda. Dn. Strauch. Diff. Just. I. apb. 15. ut adeo nostrum assertum ad Studiosos hujus Almæ bene extendatur. Pariter ejusmodi Fratres relictis demortuorum liberis, quod alias ad extraneos non multum spectat, arg. l. 1. ff. de jurisd. tutores petere possunt, l. 2. pr. qui pet. tutor. Tiraquell. d. l. n. 56. ut addit, & tunc, dum datur tutor aut curator, cum consanguineis amicos vocandos esse. Quod an juri civili conveniat, non dispu-**

to; dixerim tamen Magistratum non male facturum, si defuncti amicos, tutorem liberis ejus constituturus, quandoque hac in re interroget.

Th. XXV. A Personis ad Res devolvor; quarum Dispositio est vel inter vivos, vel mortis causa. Hæc vel Hominis, ut in ultima voluntate, vel Legis, ut in successione ab intestato. Jam de *ultima voluntate*. Et certum est, quod hi Fratres, si testamenti factionem habeant. §. 4. *I. de hered. qual. & differ.* se invicem in testamento perinde, ut alios hæredes instituere possint, *l. 49. §. 1. de hered. instit.* ita ut sub appellatione Fratrum naturalium expresse nominati etiam admittantur, *l. 58. §. 1. ff. d. 1. cum falsa demonstratio non aliter vitiet institutionem, quam si involvatur error personæ, l. 4. C. eod. d. l. 58. §. 1. l. 72. §. 2. de condit. & demonstr. Dn. Struv. exerc. 33. th. 8. n. 4.* quamquam Fratribus simpliciter vocatis non intelligantur, *l. 7. C. de her. inst.* Quid vero si testatori nulli sint Fratres naturales, an Fratribus nihilominus institutis, hæreditas ad ejusmodi compotatorios pertinebit! Putarem non pertinere, cum ex institutione de certa hæredis persona non constet, quales non valet, *l. 62. §. 1. de hered. inst.* Secus tamen est, si Titium hæredem instituerit, pluribus ejus nominis existentibus, ut is intelligatur scriptus, qui Fraternitate Compotatoria inter plures istos Titios testatori fuit conjunctus; cum amicitia & affectio declarat nominis obscuritatem in testamentis, juxta *Roman. in l. 21. ff. qui testam. fac. poss. allegantz Gutbofr. ad d. l. 62. §. 1. lit. k. Menoch. L. 4. præf. 25. n. 12. seqq.* Quin testimonium ferre queant, nullum est dubium, §. 8. & 9. *I. de testam. ordin.* tam in testamento scripto, quam nuncupativo. *Dn. Strauch. Diss. Jusf. IX. apb. 19.* etiam si legatum ipsis fuerit relictum, §. 11. *I. d. t. Dn. Strauch. d. l.* Vid. *Dn. Carpz. p. 3. c. 3. d. 33. n. 6.* Hæreditas testamento relicta quandoque acqui-

acquiritur, quandoque amittitur. Acquisita hæreditate, si res testatoris propria relicta sit Fratri Compotatorio per legatum, nullum est dubium, quin elegatario omnino debeat præstari, §. 4. *I. de leg.* quamvis existimet legans esse alienam, §. 11. *I. d. t. in cuius rationis ab Imp. data veritatem* Bachov. ad §. 4. *I. de legat. n. 3. inquit, quam ab eo improbatam defendere nititur.* Dn. Strauch. *Diss. Just. X. aph. 3.* idem juris est in re hæredis legata, de §. 4. *I. de legat. l. 67. §. 8. ff. de legat. 2. Menoch. L. 4. præf. 17.* De eo dubitatur, si testator Fratri Compotatorio rem alienam ignoranter legaverit, an hæres eam præstare cogatur? Sed rectius hoc affirmandum putarim, per *l. 10. C. de legat.* cujus ratio in affectione erga personam posita hic quoque locum habet. Non enim solam affectionem ex sanguinis conjunctione defuntam, quæ exceptio confirmaret regulam in casibus non exceptis, *l. 12. §. 43. ff. de instr. vel instr. legat.* sed & aliam ei similem hæc lex in verb. *vel uxori, vel alii tali persona,* admittit. At plerumque major & sincerior solet esse erga amicos, quam consanguineos & affines, affectio, arg. *l. 58. §. 1. ff. de hæred. inst. Mantic. L. 6. de conjectur. ult. volunt. tit. 11. n. 24. Barbos. Locuplet. L. 1. c. 57. ax. 9.* Ergo alteram de non gravando hærede præsumtionem, §. 4. *I. de legat. l. 67. §. 8. ff. de legat. 2.* hæc vincit facitque, ut præsumatur testator cum onere hæredis legaturus fuisse, quamvis rem esse alienam scivisset, *d. l. 10. C. de legat.* Et ita expresse ad amicum h. l. extendit Tiraquell. ad *l. 8. voc. libert. n. 95. C. de revoc. donat. & in Tr. de pæn. temp. caus. 22. n. 30.* ubi plures allegat. *Mantic. dd. add. Dn. Carpz. L. VI. Resp. 28. n. 6. sqq.* Accedis quod ut alios actus, *l. 80. de V. O. l. 67. de R. I.* Ita præcipuæ ultimas voluntates interpretari debeamus, ut valeant, *l. 12. ibique Bronchorst. d. R. I.* cum nihil magis humanitate convenient, *l. 1. C. de SS. Ecclef. & publice interfit, l. 5. test. quemadm. aperia. veri-*

simillimumque sit, testatorem actum validum potius, quam frustratorium facere voluisse, *l. 109. de leg. 1. l. 12. ff. de reb. dub.* Hinc hæres eam redimere, si pretio possit, *l. 14. §. fin. de leg. 3. l. 31. §. 4. de fideicomm. libert. fin: æstimationem dare tenetur, §. 4. I. de legat. d. l. 14. §. fin.* quam iudex æstimabit. *l. 30. §. 6. de legat. 3. Strauch. Diff. Just. X. aph. 3.* Cui consequens est, ut hæres etiam rem creditori obligatam, & a testatore ignorante relictam, luere cogatur, *§. 5. I. de legat. nisi contrariam defuncti voluntatem ostendat, l. 6. C. de fideicomm. Manz. Special. Amicitia exempl. 25.* Et hæcenus dicta procedunt non tantum in testamento solenni, ex quæ hæreditas acquisita, sed & omiſſa hæreditate, imo & testamento minus solenni confecto, quamvis neutri testamento clausula codicillaris sit adjecta, ut Fratres defuncti Compotatorii nihilominus legata petere possint, si verum est, quod ardor liciti amoris habeat vim clausulæ codicillaris, uti tradunt *Alciat. ad l. 223. §. 1. ff. de V. S. n. 3. Tiraquell. Tr. de pæn. temp. c. 22. n. 27. Caroc. de excuss. bonor. p. 1. qu. 13. X. qu. princ. n. 33. & Durant. de art. testand. t. 6. caut. 2. n. 7. p. m. 238.* qui exinde tanquam remedium quoddam, hæreditate non adita, relictæ consequendi Legatariis commendat, ut probent iudici, se fuisse testatori singulari amicitia junctos, add. *Manz. d. l. ex. 21. sqq.* atque *Dn. Ludwell. Ex. 9. th. ult. lit. in fin.* ubi tacitam istam clausulam codicillarem juri nostro parum convenire docet.

TH. XXVI. Lustravimus hæctenus circa res Dispositionem Hominis in ultima voluntate: sequuturam alias Legis in successione ab intestato, commodiori loco paulo inferius reservaturi. Eam, quæ est *inter vivos* nunc aggrediemur. Siftit ergo se primum Habitatio, tertia Servitutum personalium species, ab usu ædium distincta, *§. 5. I. de uf. & habit. ibique Bachov. Dn. Eckolt. ad ff. tit. de uf. & habit. §. 2. D. Strauch. Diff. Just. VII. aph. 43.* quam qui

qui habet, amicum adeoque etiam Fratrem Compotatorium bene secum domum ducere potest, *Tinaguell. d. 17. c. 22. n. 60. Manz. de l. exempl. 34.* Excipit hanc Donatio, quæ, cum sit de genere permissorum, nemini liberum rerum suarum arbitrium habenti est deneganda, nisi speciali lege prohibitus reperiatur, *l. 43. §. 1. ff. de procur. Dn. Stryk. de jur. sens. Diff. II. c. 3. n. 5.* Ea ergo cessante, Fratres Compotatorii res, quarum est commercium, *l. 9. §. fin. de donat.* tam mobiles, quam immobiles, modo in Saxonia coram competente iudice fiat, etiamsi admodum parvi sint pretii, *Carpz. p. 2. c. 12. d. 19. Schulz. Synops. 7. de donat. lit. b. n. 2. Strauch. Diff. Just. VIII. aph. 27.* tam futuras quam præsentis, *d. l. 9. §. 1.* sibi invicem per donationem conferre possunt, *l. 5. ff. de donat.* ut consistat, etiamsi blanditiis ad eam fuerint inducti, *Barbos. Locuplet. L. IV. c. 49. ax. 1.* quæ tamen donatio, ut regulariter nunquam, *l. 25. pr. l. 26. de probat. Eckolt. ad ff. tit. de donat. §. 3.* ita nec ex Fraternitate Compotatoria præsumenda, *arg. dd. ll.* nisi cum hac benevolentia affectione concurrat causa favorabilis & impensæ exiguitas. *Dn. Carpzov. l. v. Resp. 116. 14.* Hinc alimenta, *arg. l. 27. §. fin. de negot. gest. Manz. d. l. exempl. 13.* & impensæ curam, *arg. l. 13. C. eod. ac causa funeris, l. 14. §. 7. ff. de relig. Menoch. l. 3. præf. 33. n. 7.* Fratris Compotatorii ejus filii, *l. 44. de negot. gest. Hahn. ad Wäsenb. de donat. n. 4.* præstita præsumuntur donata. Idem est, de impensis in tutorum pupillis constitutionem, eorumque suspecti postulationem, ab aliquo paterna amicitia ducto factis, *d. l. 24. ff. l. 1. C. de neg. gest.* maxime si erogans claritate præster, divitiisque abundet, accipiens vero tenuioris sit fortuna, *l. 33. §. fin. de legat. 3. Hahn. d. 10.* Hinc nullam propterea habent repetitionem, nisi animo repetendi erogaverint, quem ab initio declarare convenit, *l. 4. ff. l. 12. G. de negot. gest.* Illud adhuc

adhuc addere placet: Si Frater Compotatorius donationem simili Fratri absentem factam ejus nomine absque mandato acceptet, an valida sit donatio? Quod affirmandum, modo vivo adhuc donatore rata & grata ab absente fuerit habita, *l. 24. ff. de negot. gest. qua ratihabitione deficiente manca erit, nec morte donatoris superveniente confirmabitur. arg. l. 9. §. 1. ff. de jur. dot. arg. l. 6. C. de donat. Carpz. p. 2. c. 12. de 19. & L. V. Resp. 26. n. 10. sq.* Alteri enim per alterum non acquiritur, tam de Jure Canonico, *Schulz. Synops. J. de inutil. stipulat. lit. b. Strauch. Diff. Just. XIV. aph. 8. quam Civili, §. 4. I. de inutil. stipul. l. 38. §. 17. ff. de V. & O. Vid. Brunnem. ad l. 8. ff. de pact. n. 22. Conf. Tiraquell. d. tr. c. 22. n. 10. seqq.* De Contractibus idem dicendum: Quod nulli facultas contrahendi cum quo vis, lege tacente, unquam sit deneganda, *Stryk. de jur. sens. Diff. 11. c. 4. n. 10.* Bene ergo Fratres Compotatorii inter se convenire & contrahere possunt, *l. 38. ff. de condict. indeb.* Hoc forte dubium, si unus apud alterum presentem & tacentem rem deponat, an illæ depositæ rei custodiam videatur suscepisse? Nimirum constat, depositum, fieri mutuo contrahentium consensu traditione rei confirmato, *§. 3. I. q. mod. re contr.* Deponentis voluntas est, que insecuta traditio hoc in casu in confesso quidem est. An autem depositarius presentem tacendo consenserit? Ac licet presentem & tacens in onerosa ac inutilia, qualis est obligatio, *pr. I. de autor. tut. consensisse non præsumatur, l. 8. §. 1. de procurat. l. 5. de S. P. U. l. 8. §. 15. ff. quib. mod. pign. Menoch. L. 2. præf. 74. n. 8. Carpz. L. VI. Resp. 101. n. 15. Roman. de Feud. cap. 12. §. 7.* fallit tamen in conjunctis amicitia & familiaritate, ut ex taciturnitate præsumatur consensus, uti post alios a se allegatos docet *Menoch. L. 6. præf. 99. n. 26.* quæ cum & inter eos intercedat, hæcque obligatio non adeo onerosa sit, dum rei tantum depositæ asserva-

affervationem & solius doli ac latae culpae praestationem involvit §. 3. I. quib. mod. re contr. l. 32. ff. l. 1. C. de pos. l. 1. §. 5. de O. & A. Eckolt. ad ff. tit. depos. §. 7. hinc alter omnino in depositum consensisse, adeoque ad id, quod ejus est naturae, faciendum obligatus dicendus erit. Conf. Menoch. all. l. n. 16. Tiraqu. d. l. caus. 22. n. 56. quem sequitur Manz. d. l. exempl. 32. An autem Fratribus hujusmodi invicem contrahentibus fraus & simulatio subesse praesumatur? Vid. Tiraquell. d. l. n. 53. Imo non saltem ipsi inter se contrahere, sed & pro se invicem intercedere potuerunt fide jubendo, modo sint idonei, l. 3. fidejuss. quod tamen animo donandi factum non praesumitur, arg. l. 25. seq. de probat. l. 4. in fin. ad Sct. Trebell. Praeterquam enim, quod nemo suorum praesumatur prodigus dd. ll. iniquum est, ut alicui officium suum sit damnosum, l. 7. ff. test. quemadm. ap. quod alias per fidejussionem praestitit haud exiguum, dum alteri sine ea pecunia non facile credita fuisset. pr. I. de fidejuss. Ita enim homines hodie sunt, ut de cujusvis fide dubitantes non nisi tripliciter muniti quicquam credere soleant. Satis autem abundeque sufficit, vel in una specie amico suo consuluisse l. 39. §. 2. de admin. tut. l. 20. de neg. gest. Solutam ergo exinde pecuniam actione repetere potest, §. 6. I. d. t. l. 10. §. 11. l. 20. §. 1. ff. mand. nisi ei remiserit l. 26. de probat. aut modica fuerit, in qua praesumitur animus donandi, Carpz. L. V. Resp. 146. n. 14. nisi circumstantiae, forte fidejussoris qualitas, l. 18. ff. de adiment. legat. aliud suadeant. Nec rarum est, ut amicos negotiis suis adhibeant homines, l. 21. ff. de usur. l. 10. pr. de ann. legat. ne de vi in iis sibi inferenda metuendum habeant. Et hinc est, quod Fratrum Compotatoriorum praesentia omnem metus praesumptionem excludat, l. 35. C. de transact. Rosbach. in Prax. Civ. t. de conjunct. person. n. 19. Tiraquell. de poen. tempor. c. 22. n. 51. si

G

suffici-

sufficiens esse poterit ad resistendum violentiæ illius, qui de ea arguitur; alias secus videtur, ubi persona ejusmodi est, ut inferre valuerit motum etiam præsentibus amicis, *Menoch. l. 3. præf. 128. n. 9.* aut enormis intervenerit læsio: *Menoch. d. l. n. 8. Conf. Carpz. p. 2. c. 15. d. 18.* Obligaciones constitutas varii sunt tollendi modi, circa quos certum est, quod solutione rite facta, quam explicat, *Eckolt. ad ff. tit. de solut. §. 3. Strauch. Diss. Justin. XVII. apb. 2. sqq. Carpz. p. 2. c. 28. d. 11. sqq.* Frater Fratrem Compotatorium debitorem non tam scientem, quam etiam ignorantem & invitum ipso jure liberet, *pr. l. quib. mod. toll. obl. ibique Bachov. n. 2. l. 23. l. 53. de solut. l. 17. C. eod. l. 39. de negot. gest.* cum nihil intersit creditoris, a quo ipsi debitum dependatur, quo accepto, obligatio consumatur perimaturque necesse est, *Bachov. d. l. Eckolt. d. l. §. 5. in fin.* Quanquam postremo casu nihil ab eo repetere queat, *l. 53. mand. l. fin. C. de negot. gest.* cum sibi imputare debeat damnum exinde emergens. Illud quaeritur: An Fratre Compotatorio in periculo vitæ constituto, nisi ducenta solverit, eorum contra ipsius prohibitionem solutorem a jamjam liberato detur repetitio; Quod affirmatur. Nullus enim suæ liberationis media prohibere potest, *l. 6. de appellat. ibique Brunnem. n. 1.* quoniam nemo est membrorum suorum, multo minus vitæ Dominus, *l. 13. pr. ad L. Aquil.* ut adeo nulla prohibitio intercessisse videatur. *arg. l. 5. C. d. LL.* Et cum captivus reversus alienationem bonorum, ipsius redimendi causa injuste factam, ratam habere cogatur, aut Si captivi, *C. de Episc. & Cler.* quidni & hic ducenta reddere oblitus erit? dum eadem liberationis & publicæ utilitatis, cujus sane interest homines viventes conservari, *l. 7. §. 3. de bon. damnat. arg. l. 14. §. 13. de religiof. & sumt.* ratio sublit. *l. 32. ad L. Aquil.* Quinimo minus hic est, du incommodo suo

suo

fuo solutionem facere potest, ubi illic etiam amabilissimarum rerum alienationi contravenire nequit, *d. autb.* Et ita expresse in amico tenet *Caroc. de excuss. bonor. p. 1. qu. 22. c. 5. § 11.* Quare non tam hoc, quam alia omnia credita Fratres Compotatorii ex se invicem exigunt, *pr. I. d. Action.* non tamen ultra id, quam quod facere possunt, ex æquitate condemnandi videntur; Quamquam ex Jure Justiniano beneficium competentiae Fratribus Compotatoriis plane denegandum sit. Sed cum id ipsum benignitas Interpp. omnibus debitoribus casu inopinato de paupertatis hodie accommodaverit, *Manz. in Patr. Deb. dec. 3. qu. 2. Carpzov. in Aysl. Debit. pos. 76. n. 356 sqq. & ex eo Magnif. Dn. Swendend. ad Fibig. Proc. p. 1. c. 2. m. 3. §. 9.* sine dubio nostris quoque Fratribus tribuendum erit: modo non ipse auctor pauper sit, cui non suppetat, unde se alat, secundum Dd. uti refert *Strauch. Diss. Just. XXVIII. aph. 12.* Quamquam ubi ad meliorem fortunam pervenerint, denuo pro residuo poterunt conveniri. *l. 8. C. solut. matrim. in quem eventum nuda repromissione cavere debent. l. un. §. 7. C. de R. U. A. l. 63. §. 4. pro soc. l. 47. §. 2. de pecul.* Nimirum obsolevit laudabilis ille Græcorum maximeque Atheniensium mos, quo certa juvenorum amicorum coiverant collegia, qui civi vel amico ad deteriores fortunam lapsio mutuum quoddam gratuitum, rebus ad feliciorum statum hoc beneficio redactis, in eadem quantitate, fortuna adversa permanente, plane non reddendum, conferrent. Vid. *Alemann. Diss. de eo, qui ad mel. fort. perv. c. 3. sect. 1. th. 18.* Sæpissime invitus usuram hujus beneficii competentiae alteri concedas, vel ultimam panis micam ori ejus extracturus, eoque libentius habiturus, qui citius a fortunacione factio reliquum exigere possis.

TH. XXVII. Jam quid juris sit de Fratribus Compotato-

potatorii circa *Judicialia* subjiciendum. In judicio quovis sunt Personæ ibi versantes vel Principales, vel Accessoriæ. Ille actor, Reus & Judex, quem suspectum reddit Fraternitas Compotatoria. *l. 10. ff. de jurisd. arg. l. 9. de liber. caus.* Indeque ob eam non solum delegatus, sed & ordinarius magistratus recusari potest, *d. l. 10. l. 4. C. de jurisd. Nov. 96. c. 2. c. 61. X. de appell. Struv. exerc. 9. th. 11. Strauch. Diff. Just. XXI. apb. 5. Donell. L. XVIII. c. 25. ibique lit. p. 599.* imo totum etiam quandoque Collegium, vid. *Carpz. L. II. Resp. 11. n. 22.* quanquam alias id ipsum tanquam suspectum recusare vix conveniat, *Strauch. d. l. Struv. Jpr. L. 4. tit. 6. apb. 2.* non tam ante, quam etiam post litem contestatam, si Fraternitas nova, *l. 17. ff. de judic. aut noviter nota sit, c. 4. X. de except. Brunnem. ad l. 32. § 14. n. 4. ff. de judic. Struv. exerc. 9. th. 11.* modo scripto expresse comprehensa probetur, *l. 16. l. fin. C. de judic. c. 39. X. de offic. de leg. alias injuriarum tenetur. Carpz. p. 4. c. 42. d. 8. add. Brunnem. d. l. n. 6.* Limitatus tamen, ut suspectus non sit, adeoque recusari nequeat, sit iudex cum utroque Fraternitate sit junctus, propter intercedentem erga utrumque affectionis paritatem. *l. 67. §. 1. de R. N. c. postremo. 36. X. de appell. Marant. in Specul. p. 6. tit. Et quandoque appell. n. 30. p. m. 479.* Et utrobique arbitrium judicis admitto. Vid. *Brunnem. ad l. 3. ff. de test. n. 6.* Personarum accessoriarum aliæ Judici accedunt, aliæ Litigantibus vel interveniendo, vel patrocinando, quales Advocati & Procuratores. *Dn. Strauch. Diff. Just. XXIII. th. 18. sq.* Hi sunt, qui alienam litem mandato Domini in judicio persequuntur. *l. 1. pr. ff. de procur.* Quod mandatum in quibusdam ex affectione præsumitur, ut citra aliud cum cautione de rato admittantur, *l. 35. ff. l. 12. C. de procur. modo causa speciale mandatum non requirat, l. 27. de minor. Struv. exerc. 7. th. 28.* vel conjunctæ personæ

sonæ voluntas aperte non repugnet. *l. 40. §. fin. de procur.*
 An autem de amico, adeoque Fratre Compotatorio
 idem dicendum sit, ut in eo præsumatur, sicque sine eo
 pro Fratre ad agendum admittatur? maxime inter se
 Dd. convertunt. Affirmativam tenent inter eos, quos
 mihi hætenus videre licuit, *Alciat. ad l. 223. §. ff. de V. S.*
n. 4. Tiraquell. de pæn. temp. c. 22. n. 34. Hillig. ad Donell. L. 18.
c. 12. lit. k. B. Tabor. in Barbof. Thef. Locuplet. L. 1. c. 57. ax. 2.
Manz. Spéc. Amicitia ex. 2. Negativam contra propugnant
Gail. L. 2. de P. P. c. 10. n. 28. Vultej. L. 2. Jpr. Rom. c. 30. n. 39.
Berlich. p. 1. concl. 14. n. 41. ibique allegati. Fortassis de eo
non est magnò opere laborandum, cum, teste Gail. d. l. &
L. 1. obs. 133. n. 2. in foro & praxi non observetur. Eckolt. ad
ff. tit. de usur. §. 4. Sane Jus Saxonicum Fratrem Com-
potatorium pro Fratre sine mandato non admittit, nulla
sanguinis ratione, in qua mandati & rati habitationis præ-
sumptio ponitur, inter eos intercedente, juxta Ordin. Proc.
Judic. tit. 7 §. 2. vers. Desgleichen seithalben die Blutsver-
wandten ibique Dn Martin. n. 12. Carpz. p. 1. c. 1. d. 29. in
quo convenit cum Jure nostro Lusatico. Vid Ordin. Proc.
Sup. Lusat. p. 4 §. 3. vers. Oder daß er eine solche &c. Impu-
tabit ergo sibi, si absque mandato comparere & jura pro-
ponere ausus, remotionem suarum positionum, parte
adversa etiam non petente, pœnamque quinque Joachi-
micorum meruerit Ordin. Judic. d. tit. 7 §. 1. vers. Und da
es geschehe. Carpz. p. 1. c. 1. d. 26. Ordin. Proc. Sup. Lusat. p. 3.
s. von Advocaten und Procuratorn. §. 6. Multo minus ergo
mandato non instructus Fratris Compotatorii nomine
arrestum petere, Ordin. Proc. Judic. tit. 51 §. 9. ibique Dn.
Martin. n. 30. seqq. Carpzov. p. 1. c. 29. d. 14. aut Leutera-
tionem Appellationemve interponere poterit, ut te-
neat, nisi eam alius intra decendum ratam habeat. Dn.
Carpz. p. 1. c. 19. d. 6. Brunnenl. ad l. 4. n. 16. & l. 23. n. 1. ff. de

appellat. De mandato vero, Fratre Compotatorio tacite
 accepto, vid. *Tiraquell. d. tr. c. 22. n. 56.* & *Manz. d. l. ex. 31.*
 Illud expeditum, quod Frater Compotatorius Fratri
 modo causam justam, aut saltem probabilem, si alia non
 sit probabilior, vel dubiam habeat, donec injusta fiat,
 vid. *Naz. Diff. de Consc. Advoc. c. 4. Struv. ex. 7. th. 5. seq.* ad-
 vocatus esse possit contra quemvis, etiam Magistratum,
Carpz. p. 1. c. 1. d. 21. Brunnem. ad l. 1. n. 13. ff. de postul. add.
Eckolt. ad ff. 1. de postul. §. 5. & injuriantem, nisi unicum
 forte verbum multis mille thaleris æstimet, quod sapius
 videre licet; imo etiam certo casu contra proprios Pa-
 rentes, salva conscientia, *Naz. d. Diff. c. 3. n. 6. seqq. &*
n. 17. seqq. Stryk. de jur. sens. Diff. IX. c. 4. n. 32. seqq. Non
 tamen contra Principem, cum quilibet subditus ejus re-
 spectu se pure habeat passive nisi permissionem prius
 impetraverit. *Naz. d. Diff. c. 3. n. 3.* Nec facit contra Do-
 minum feudi, cujus est Vasallus, quia furat se non velle
 esse in consilio, in quo agitur, ut Dominus aliquid per-
 dat, 2. *F. 6. junct. c. un. §. 1. vers. similiter 2. F. 33. Brunnem.*
ad l. 1. n. 14. de postul. Hoc quaesitum fuit, an contra Fra-
 trem compotatorium quis postulare possit? Amicitia
 quidem optime consulere videtur, qui penitus ejusmo-
 di patrocínio abstinet, quum ea de facili in illo Proces-
 sus oceano naufragium pati possit; attamen in foro con-
 scientiæ contra eum postulando ejusmodi Frater non
 peccabit; cum nemo jus & justitiam administrando
 peccare possit. Quinimo dixerim, eum potius peccare,
 si a Fratre Compotatorio inique lædi viderit alterum,
 & ejus patrocínio renuat aliorum inopia. Major enim
 justitiæ, quam amicitia ratio est habenda. Sit enim ami-
 cus Plato, sit amicus Aristoteles, magis tamen amicus de-
 bet esse justitia. Minus ergo dubii habet, quod ad illius
 susceptionem a Principe vel Magistratu cogi possit, l. 7.

C. de

C. de postul. Vid. Martin. ad Ordin. Proc. Jud. tit. 3. rubr. n. 7. Gail. L. 1. obs. 43. Non tamen tenetur patrocinium gratis præstare, l. 10. pr. ff. de ann. legat. nemine in conscientia proximo, cui facultates suppetunt, gratis infervire obstricto: nam quæ unius obligatio est ad officia, illa alterius est ad remunerationem. Nec præsumitur illud gratis præstitisse, arg. l. 25. de probat. l. 4. in fin. ad Scit. Trebell. nisi causa sit favorabilis, quæ sine notabili ipsius incommodo modico labore expedita, arg. l. 25. de negot. gest. Mascard. de prob. concl. 555. n. 57. Fraterque compotatorius alias patrocinari non consuetus, quod tradit Tiraqu. Tr. caus. 22. n. 78. Hinc in aliis recte salarium petere potest, etiamsi nihil co. adventum sit, l. 7. §. 10. de var. et extraord. cognit. & in causa succuberit, l. 10. §. 1. ff. de negot. gest. quod dolore forte denegatum, donec solvatur, tamen diu Acta salva conscientia poterit retinere, Gail. L. 2. obs. 12. n. 3. Carpz. p. 2. c. 25. d. 23. Quamquam æquitatis ratio cum eo debeat deducere, ut viso Fratrem succumbentem haud leve exinde damnum contraxisse, de salario non adeo rigide cum eo agat, opibus præsertim haud adeo magnis instructo. Cæterum rerum veritate in iudiciis plerumque ex probatione dependente, quæ vel per instrumenta fit, vel per testes: disquirendum erit, quid de Fratris compotatorii testimonio sit habendum? Et sane sibi invicem testes esse non repelluntur, cum nulli speciali prohibiti reperiantur, l. 1. §. 1. de testib. licet omni exceptioni majores non sint, & fides eorum per fraternitatem contractam, provenienteque exinde amicitiam & affectionem minuatur, l. 3. pr. d. testib. Struv. ex. 28. th. 39. Hahn. ad W. senb. de testib. n. 7. nisi utrinque eadem sint juncti Carpz. p. 1. c. 16. d. 56. aliterve veritas haberi nequeat tam in causa civili, quam criminali Carpz. ad d. c. d. 73. §. p. 4. c. 8. d. 9. n. 3. Struv. ex. 28. th. 41. aut ex condi-

conditione personæ, quod sit gravis & fide digna, ea exceptio tollatur. *Brunnem. ad l. 3. n. 5. ff. d. Test. add. Carpz. p. 1. c. 16. d. 53. Eckolt. ad ff. vit. de Test. §. 3.* Ideoque quanta fides his testibus adhibenda, iudicis arbitrio committendum. *Brunnem. ad. d. l. n. 6.* Pariter contra se invicem non tam volentes admittuntur, *l. 4. ff. de testib. quam etiam invitum in civilibus, tum criminalibus testimonium dicere coguntur. l. 16. C. eod. Brunnem. ad d. l. 4. n. 2. Carpzov. p. 1. c. 16. d. 47. 50. seq.*

TH. XXVIII. Restat, de *Delictis* nunc agamus. Videmus confusionis evitandæ gratia primum delicta in Fratrem Compotatorium ab alio commissa, eorumque vindicationem, ubi in genere notamus: Quod ad possibilem eorum omniumque aliorum incommodorum & periculorum declinationem, mutuam vicissim defensionis & auxilii præstationem sibi invicem Fratres hujusmodi teneantur, *arg. l. 4. C. de castr. pecul. vid. l. 7. pr. de capt. & post. l. rev. etiam si ab iis non fuerint requisiti, arg. c. un. §. ad bac. 2. F. 28. nisi arctiori obligatione sint devincti. Vid. Osiand. ad Grot. L. 2. c. 1. tb. 9. obs. univ. Rom. de Feud. c. XI. §. 1. seq.* Quanquam hoc posteriori casu non repugnarem, si quasi mediatoris vice functi de amicabili inter eos concilianda compositione laborent. Quin potius injustus Fratris compotatorii in discrimine vitæ constituti aggressor salva conscientia, & profus impune occidi potest, modo fiat cum moderamine inculpatae tutelæ. *Stranch. Diff. Just. XXIX. apb. 7. de qua late præter alios agit Schulz. Synops. I. de L. Aquil. lit. f. atque Struv. de vind. priv. c. 4. apb. 1. usque ad 8. ibique alleg. Melin. de Just. & Jur. tom. 4. tr. 3. disp. 111. & seqq.* Imo non tam potest, quam etiam debet, adeo ut eum non defensum ab aggressore interfici passus extraordinariam, puta relegationis, incarcerationis, aut pecuniariam pœnam incurrat,

currat, dummodo hoc sine proprio periculo & robore
facere potuerit, ordinata enim charitas incipit a se ipsa,
secundum *Berlich. p. 4. concl. 22. n. 45. add. Osiand. ad Grot.*
L. 1. c. 5. th. 2. & 3. Tiraqu. d. tr. caus. 22. n. 43. sq. Nequeunt
tamen ob injuriam Fratri absenti factam alapæ aliave
verbera proferenti infligi, nec magis de ea judicio agi,
non obstant, *l. 1. §. 3. ff. de injur.* in qua affectus intelligitur
talis, qui certam quandam domesticæ societatis speciem
præ se fert & informat, i. e. maritalem. Vocabulo enim
potestatis societatem herilem & paternam, affectus vero
appellationem maritalem complecti voluit. Idem,
quemadmodum recte explicat *Eckolt. ad ff. xix. de injur.*
§. 1. Hinc etiam Frater consanguineus ob injuriam Fra-
tri illatam injuriam agere impeditur, multo magis ergo
Compotatorius. *Brunnem. ad l. 1. n. 5. ff. de injur. Carpz.*
decis. 33. add. Struv. ex. 48. thes. 57. Quamquam quodam-
modo excusandi sint, si post frustraneas de abstinendo
ab injuriis admonitiones, ex dolore manibus aut ori suo
aliquid indulserint, cum difficillimum sit iram ex justa
causa proveniente temperare, *l. 38. §. 8. ff. l. 4. C. ad L.*
Jul. de adult. Farinac. Prax. Crimin. qu. 91. n. 38. & amico-
rum causa patrata mitius semper punienda, juxta *Tiraq.*
ad Tr. caus. 12. Sequuntur delicta inter Fratres Compotatorios a se invicem commissa. Constat, furtum non
fieri, si quis putans Dominum consensurum rem alienam
contractaverit: quamquam non quævis præsumptio vo-
luntatis sufficiat, sed quæ in quadam probabilitate con-
sistit, qualis etiam est ex amicitia & familiaritate per Fra-
ternitatem contracta, *Brunnem. ad l. 46. n. 1. ff. de furt. Strauch.*
Diff. XIX. apb. 5. Neque interest, rem illam jam ante vo-
luntate Domini teneat, qua ultra limites initio dictos
utatur, §. 7. 1. *de oblig. quæ ex del. l. 76. pr. de furt.* quamquam
hic præsumptio voluntatis facilius admittatur. Vid.

H

Brunnem.

*Brunnem. d. l. n. 2. Bachov. ad §. 7. I. de obl. ex del. an domino subtrahat & amoveat, l. 46. §. 7. de furt. modo eam rem alias dominos concedere solitus erat, nec dolose fuerit factum, Bachov. d. l. quod iudex ex circumstantiis, v. g. die an nocte amoverit & c. aestimabit. Bachov. d. l. Dn. Strauch. Diff. Just. XIX. 5. Cæteroque re valorem quinque solidorum excedente affectu furandi dolose subtrahata, vid. Carpz. p. 4. c. 32. d. 1. §. 4. Fraternalitas compotatoria a pœna suspendii furem non liberabit; etiam in Saxonia, cessante consanguinitatis & affinitatis ratione, propter quam alias nonnulli a pœna furti ordinaria exemptuntur in Constit. pe. ul. juxta eum aliis certis de causis, forte ne pœnæ levitate homines ad perpetrandum facinus invitarentur §. 8. in fin. I. de obl. quæ ex del. l. 20. C. furt. publicè non edita relata tamen a Carpz. prax. crim. qu. 82. n. 42. add. Bund. p. 4. c. 58. d. 3. §. 99. Quamquam juris sui persecutionem privatam, ut quivis alius, ita & Frater Compotatorius remittere possit, l. pen. C. de pact. Bachov. ad §. 7. I. de obl. quæ ex del. Eadem fere ratio est circa injurias, quod Frater Compotatorius de injuria in alterum illata in dubio non teneatur, cum in amico animus injuriandi non præsumatur, juxta *Farinac. Prax. Crim. qu. 105. n. 147.* & *Berlich. p. 5. concl. 60. n. 7. sine quò nulla est injuria, adeoque nec actio l. 3. §. 1. ff. de injur. nisi dicta factave per se contumeliosa sint atrociora l. 5. C. de injur.* quibus tamen si animum injuriandi abesse prætendat, & probare nequeat, ei, præsumptione ex confraternitatis pacto suffulto iudex deferre potest purgationis juramentum, *Gail. l. 2. obs. 106. n. 3.* in quo alias facilis esse non debet, *Gail. d. l. n. 5. Carpz. L. II. Resp. 66. §. 67. n. 6. §. 9.* Illud certum, nullum fieri injuriam, si Fratres Compotatorii sese fuissent & in numero singulari compellent, etiam si alter in dignitate & honore maximo sit constitutus. Et hinc est,*

est, quod communiter *Dutzbrüder* dicantur, v. *Berlich. p. 5. concl. 69. n. 76. sqq. Eckolt. ad ff. tit. de injur. §. 5. Lauterbach. de sing. Frater. jur. p. 1. §. 6. n. 4.* Quanquam haud raro sint, qui non leviter, licet tacite ea appellatione offendantur, aliis praecupantibus. Se amplius non esse, qui fuissent! Tempori ergo & personae quandoque interveniendum. Restant delicta a Fratre Compotatorio in alium commissa, eorumque vindicatio. Scilicet in causis criminalibus proceditur vel ordinarie per Accusationem, vel per Inquisitionem *Brunnem. in Process. Inquis. c. 1. n. 1.* Queritur ergo, an Fratres Compotatorii se invicem de crimine commisso accusare possint? Quod affirmare, sive magnum illud & capitale sit, sive leve nec capitale, cum inter prohibitos non reperiantur, *l. 8. seq. ff. de accus.* Neque enim sanguine inter se sunt conjuncti, quibus magnorum criminum accusatio est interdicta. *l. 13. l. 18. C. de his qui accus. non poss.* Et ita expresse *Tiber. Decian. Tr. Criminal. L. 3. c. 13. n. 21.* tenere dicit *Dierherr. in cont. Besold. Thes. Pr. voc. Bruderschaft.* Nequeunt tamen alterius uxorem adulterii accusare, cum extranei plane repellantur, *l. 30. C. ad L. Jul. de adult. Brunnem. ad l. 26. ff. eod.* quod & in praxi servari testatur. *Habu. ad Wesenb. eod. n. 11.* Sed rarior hodie accusationis est usus. Magistratus enim plerumque ex officio inquirens, probato delicto, convenientem ei poenam delinquenti imponit, quam certa lege statutam ex ratione Fraternalitatis Compotatoriae minuere nequit; cum non aliter debeat judicare quam legibus, constitutionibus aut moribus proditum est, *pr. l. de offic. judic.* Vid. *Tiraquell. de poen. temp. caus. 16. Alciat. L. 1. d. V. S. n. 57.* add. *Carps. p. 4. c. 32. d. 10. seq. p. 4. c. 47. d. 13. & passim, Berlich. p. 2. concl. 21. n. 70.* Illud adhuc addendum, quod Fratres Compotatorios, tanquam amicos, si corpora cruci aut rotae affixorum deponant, pecunia-

cuniaria saltem absque corporali, pœna plectendos esse, tradant *Consult. Consist. Saxon. p. 4. qu. 67. n. 3.*

TH. XXIX. Dixi arctiorem Fraternalitatis pacto amicitiam & affectionem conciliari. Tollitur ergo eo jam inito prior offensio. Hinc fit inimicitiarum reconciliatio. Quare tutor datus allegatione anteriorum inimicitiarum excusationem a tutelæ vel curæ onere non merebitur, §. 11. *I. de exc. tutor. ibique Bachov. l. 6. §. 17. ff. eod.* Pariter legatum & fideicommissum inimicitia gravissima, etiam culpa testatoris, *l. 4. l. 22. de adm. legat. Mant. de con. ult. vol. L. 12. t. n. 5. 9. Menoch. L. 4. pref. 170. n. 6. Brunnem. ad l. 3. n. 7. ff. de adm. legat. interveniens tacite ademptum, l. 3. §. fin. ff. d. t. l. 9. pr. ff. de his que ut indig. redintegratum videtur, l. 4. ff. de adm. legat. ibique Brun. n. 1. Menoch. d. l. n. 13. Mant. d. l. n. 18. ut illud. Legatarius petere possit §. 2. *I. de legat. modo reconciliationem per Fraternalitatem initam haud secus ac inimicitiam hæres duobus testibus probaverit. Brunnem. ad d. l. 4. n. 2. add. Strauch. Diff. Just. X. aph. 16.* De legato hæcenus dicta etiam in donatione mortis causa obtinent. *Mench. L. 3. pref. 37. n. 16 sqq.* Nec minus inducitur injuriarum remissio. Si enim ex comestione, potatione aut lusu aliave amica confabulatione, sponte cum injuriante habita, remissio adeoque iniuria extincta præsumitur, *Bachov. ad §. fin. I. de injur. n. 2. Carpz. p. 4. c. 46. d. 8. Eckols. ad ff. tit. de injur. §. 19.* quidni de Fraternalitate Compotatoria etiam hæc dicamus? cum non tantem multi hæcenus enarratorum actuum hic intervenire soleant; sed & arctior, instar Fraternalitatis; amicitia intendatur constituaturque *arg. §. 1. de adopt.* Sane notatu dignum est festum Fraternalitatis Mahumedanorum d. 25. Nov. quotannis celebrari solitum, quo sibi invicem omnia delicta remittunt, teste *Schulz. in der Ost-Indianischen Reise-Beschreib. l. 3. c. 9.**

p. 170. Cessat ergo iniuriarum actio. §. *fin. I. de injur.* & pro-
merita antea per iniurias tam verbales, quam reales feu-
di privatio. c. un §. 2. *vers. porro 2. F. 24. Rom. de Feud. c. 15.*
§. 1. & 6. add. *Carpz. p. 3. c. 27. d. 13.* Quamquam non
minimus Vasallus de feudo indignum reddat, si cum ini-
mico Domini Fraternitatem contraxerit. 2. *F. 57. l. 28. C.*
de inoff. test. modo facta sit in perniciem, detrimentum,
iniuriam eius, *Roman. de Feud. del. §. 2.* cuius probatio
Domino incumbit. *Gottofr. Anton. Disp. Feud. XI. th. 3. d.*
Sic enim & ipse inimicus Domini factus praesumitur.
dd. text. Roman. d. l. Borcholt. d. Feud. c. 8. n. 121. Secuser-
go est si absque praesudicio Domini, aut eo consentien-
te Fraternitas contracta fuerit. *Rom. d. l. Borcholt. d. l. n. 124.*

TH. XXX. Non tamen per Fraternitatis pactum
tribuitur consanguinitas, l. 34. de pact. l. 8. de R. l. vocabulo
consanguinitatis late accepto, ut & agnationem &
cognationem sub se comprehendat. *Almers manual. jur.*
voc. consanguinitas §. 1. & 3. Cessabunt ergo inter Fratres
Compotorios iura ratione sanguinis inter veros Fra-
tres constituta. Hinc matrimonium huiusmodi Fratris
cum simili sorore, aut fratris filia, & multo magis cum
relicta eius vi sua sponsave non impeditur, §. *l. sq. I. de*
nupt. add. *Struv. Jpr. t. 2. t. 6. aph. 13.* Et stuprata etiam
vilis humilis, ac inops, *Berlich. p. 5. concl. 38. n. 74. sq. a so-*
luto Carpz. p. 4. c. 27. d. 2. hodie aut ducenda aut dotanda.
Schulz. Synops. I. de Publ. Indic. lit. n. Carpz. L. VI. Resp. 88.
nisi haec ipsi nubere recuset, *Carpz. ad d. c. def. 1.* alias do-
tem a Viro etiam post matrimonium cum alia contra-
ctum petere potest, *Carpz. d. 3. Berlich. a. l. n. 84.* non ta-
men Vasallus propterea feudo privatur, cum stuprum
id non operetur. *Gottofr. Anton. Disp. Feud. XI. th. 7. lit. f.*
Roman. de Feud. c. 15. §. 4. Idem est, si cum sorore Domi-
ni Compotoria, etiam in eius domo existente & non-
dum

dum elocata, concubuerit. *c. un. §. 2. 2. Feud. 24.* multo minus ergo feudo privatur ob solum osculum ejus impressum. Dotare sororem Compotatoriam, etiam si aliter nubere nequeat, Frater plane non cogitur; cum ne naturalis & legitimus quidem ad id, nisi in subsidium germanæ aut consanguinæ teneatur *l. 12. §. 3. de admin. tut. ibique Dn. Brunnem. n. 4. Eckolt. ad ff. tit. de jur. dot. §. 4. in fin. Sicbar. ad l. ult. n. 28. C. de dot. promiss.* Neque tutela relictorum Fratris defuncti liberorum legitima, neque cura ipsorum Fratrum ad Fratres hosce pertinet? cum nullum cessante sanguinis ratione, successiones habeant emolumentum, secundum quod tutela regulatur, illisque defertur, quos ordo successione tangit, *§. unic. J. de legit. Patr. tut. l. 1. de legit. tutor. auth. sicut. C. eod. Nov. 113. c. 5. Carpz. L.V. Resp. 81. n. 9.* Minus ergo furiosos, etiam in Electoratu Saxonico, *Carpz. L. IV. §. 61. n. 14.* custodire, aut si in propriis non satis habeant, alere tenentur. *Dn. Carpz. ib.* Quanquam miserima eorumdem conditio ad commiserationem curamque illorum habenda, ut quemvis, ita magis amicos debeat commovere, ut fere dubitem hos in conscientia fecutos esse, si eam negligant. Præterea Frater Fratrem Compotatorium in Academicis studentem de alio loco visitans privilegiis Academicis non gaudebit, nisi rationem promovendorum studiorum eum inviserit. *Carpz. L. VI. Resp. 119.* Plane ab intestato sibi invicem non succedunt, *l. 7. C. de hæred. instit. Tessauro. dec. 113.* ubi in causa de Ruatis 1568, d. 7. Nov. a Senatu ita judicatum testatur; *Webner. Observ. Pract. voc. geschworne Brüder.* *Carpz. de pact. confr. Saxon. Hass. c. 1. pos. 9.* Quare pro arbitrio in Testamento præteriri possunt, ut non habeant querelam inofficiosi, etiam si turpis persona fuerit instituta. *arg. §. 1. J. l. 27. C. de inoff. test. Muscul. de Confr. Illustr. 1b. 42. Carpzov. d. l. Struv. ex. 10. 1b. 11. Dietherr. in cont. Besold. Thes. Pract. voc. Brüderschafft.* nisi consuetudine aliud sit introductum, quæ omnino attendenda *Tessauro. d. dec. 113. n. 7.* Quid vero si pacta successoria simul inter eos fuerint inita? sane ejusmodi pacta de Jure Civili invalida esse, extra dubium est. *l. 10. C. de pact. Webner. d. l. Carpzov. p. 2. c. 35. d. 20. Dietherr. d. l. add. Dn. Præses in Discurs. Acad. de Martin. Leg. Salic. contr. c. 2. n. 45.* quanquam ratio adæquata dari non possit, nisi quod hæreditas & successio a jure dependens testamento & legibus determinatur. *l. 15. C. de pact. conv. l. ult. de suis & legit. Bachov. Diss. miscell. p. 13. p. m. 156. Strauch. Diss. Just. IX. apb. 3.* Moribus tamen valere dicit

dicat *Dn. Struv. exerc. 6. tb. 44.* adeoque & eadem inter-Frateres com-
potatoris servanda esse concedit. *exerc. 10. tb. 11. in fin. add. Gail. L. 2.*
Obferu. 126. Carpz. L. V. Resp. 5. Illud certum, parricidium in ejus-
modi Fratrum compotatorium non committi tam de Jure Civili. *arg.*
L. 18. sqq. ff. ad L. Pompei part. quam Saxonico Nov. Aug. p. 4. c. 3.
Cessabit ergo poena ei statuta, *l. 32. pr. ff. ad L. Jul. de adult. l. 31. in fin.*
C. de Epif. & Cler. nec feudum Vasallus propterea amittet. *c. un. vers.*
item ff. l. P. 5. quod multo magis obtinet, si similem Domini Fratrem
occiderit, cum ne ejus naturalem & legitimum interficiens feudo pri-
vetur. *c. un. pr. 2. F. 37. Rom. de feud. c. 15. §. 4.*

TH XXXI. Tandem Fraternitas semel constituta obligatio-
nem ad amicitiam fratrum instar inter ineunter colendam admittendos-
que effectus hactenus relatos producit naturalem, non vero civilem, nec
consequenter actionem jure Civili efficacem. *l. 7. pr. & §. 4. l. 45. de*
pañt. Secus tamen erit in moribus nostris, secundum quos ex quovis
pacto actio competit juxta *Carpzov. p. 2. c. 19. d. 17. n. 7. sq. c. 32. d. 10.*
n. 9. & p. 3. c. 5. d. 22. n. 2. Struv. exerc. 6. thes. 17. Hahn. ad Wesenb.
de pact. n. 9. Schulz. synopf. 1. de Except. lit. a. Quod & Juri Canonico
convenire videtur, c. 2. & c. 3. X. de pact. c. juramenti. 22. quest. 5.
Hahn. Struv. Schulz. del. loc. Add. Dn. Strauch. Dissert. XII. ap. l. 10.
Fraternitatem alleganti incumbit probatio *l. 13. C. de probat. Vid.*
Muscard. de probat. con l. f. 813. cum sit qualitas foris eminentis, quæ
non præsumitur, nisi probetur: Idem *conclus. n. 3.* Fieri autem potest
vel per duos testes *l. 12. de test. etiam in hiis, Muscard. d. l. n. 12.*
cum præter testamentum. *§. 6. l. d. testam. ord. ibique Bachov. n. 2. &*
causas feudales, 2. F. 32. in reliquis non prohibeantur, *l. 38. de testib.*
l. 10. §. 6. qui testam. fac. poss. l. 8. ad L. Jak. Maj. modo ex sensu ad-
aptato testimonii rationem reddat, ex qua illius certitudo demum ju-
dicatur. Dn. Struyk. Tr. de Jur. sens. proom. n. 28. seq. vel per instru-
menta. Dubium enim non est, quin de Fraternitate inita publicum
instrumentum confici queat; cum libero partium consensu fiat, adeo-
que ad voluntariam jurisdictionem pertineat, de qualibus omnibus, nisi
lege aut statuto prohibitis *l. 14. §. 3. de SS. Eccl. l. 29. circ. fin. C. de*
test. c. un. vers. callidis 2. F. 55. recte conficiuntur instrumenta, *Dn.*
Eckoltz. ad ff. tit. de fid. instr. §. 5. Et conficere illud potest etiam similis
Frater vel uni tantum pacifcentium junctus, ut vini probandi habeat.
Vid.

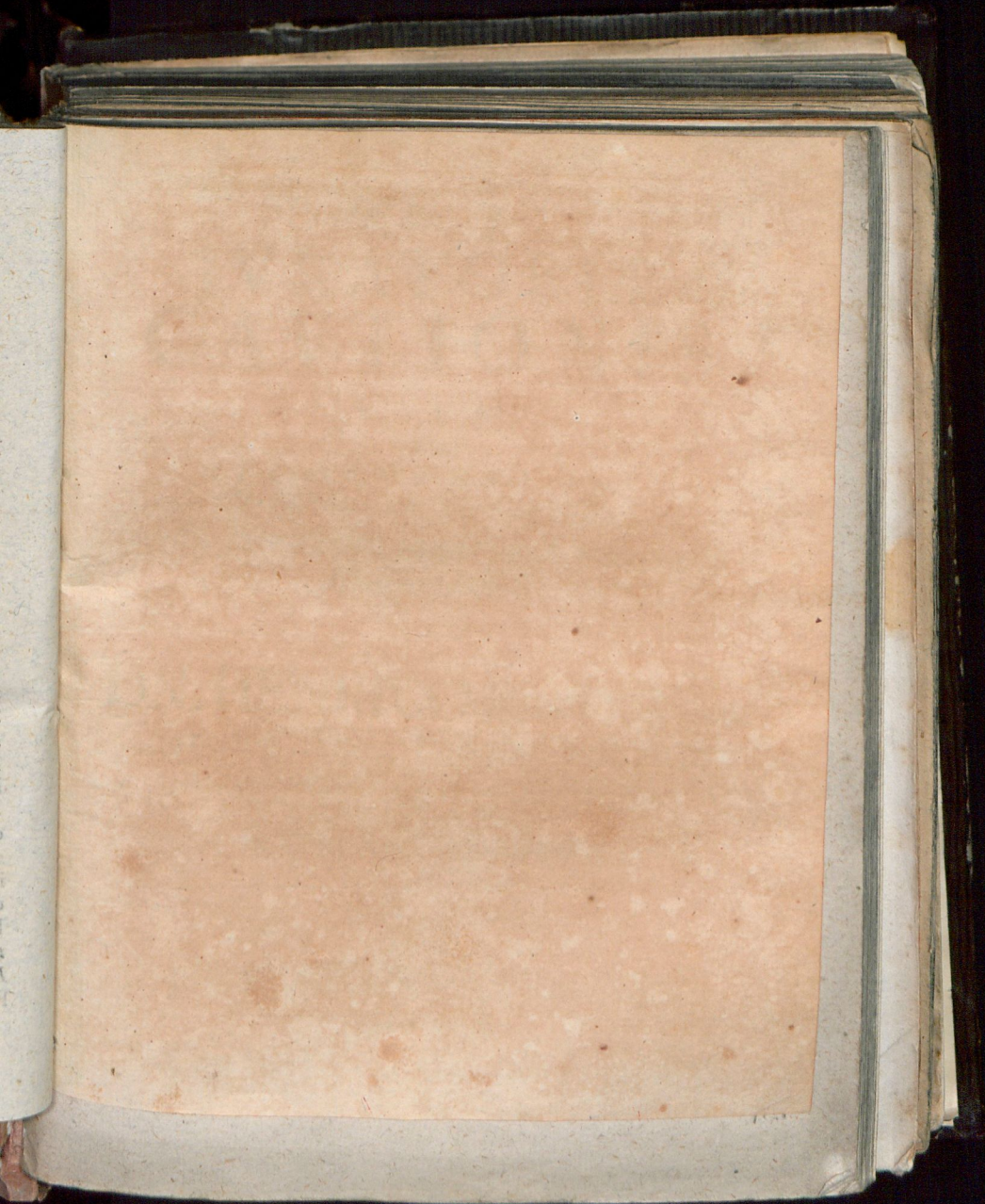
Vid. *Eckolt. d. l. conf. sup. thes. 27. circ. fin.* An autem nominatione Fratris, qualis litteris facta exemplum proponit *Naz. in Diff. de Conse. Advoc. c. 2. n. 10.* quasi possessio Fraternitatis causetur? Vid. *Mascard. de Prob. conclus. 813. n. 5.* *Dietherr. in contin. Besold. Thes. Pract. voc. Geschwistrich.*

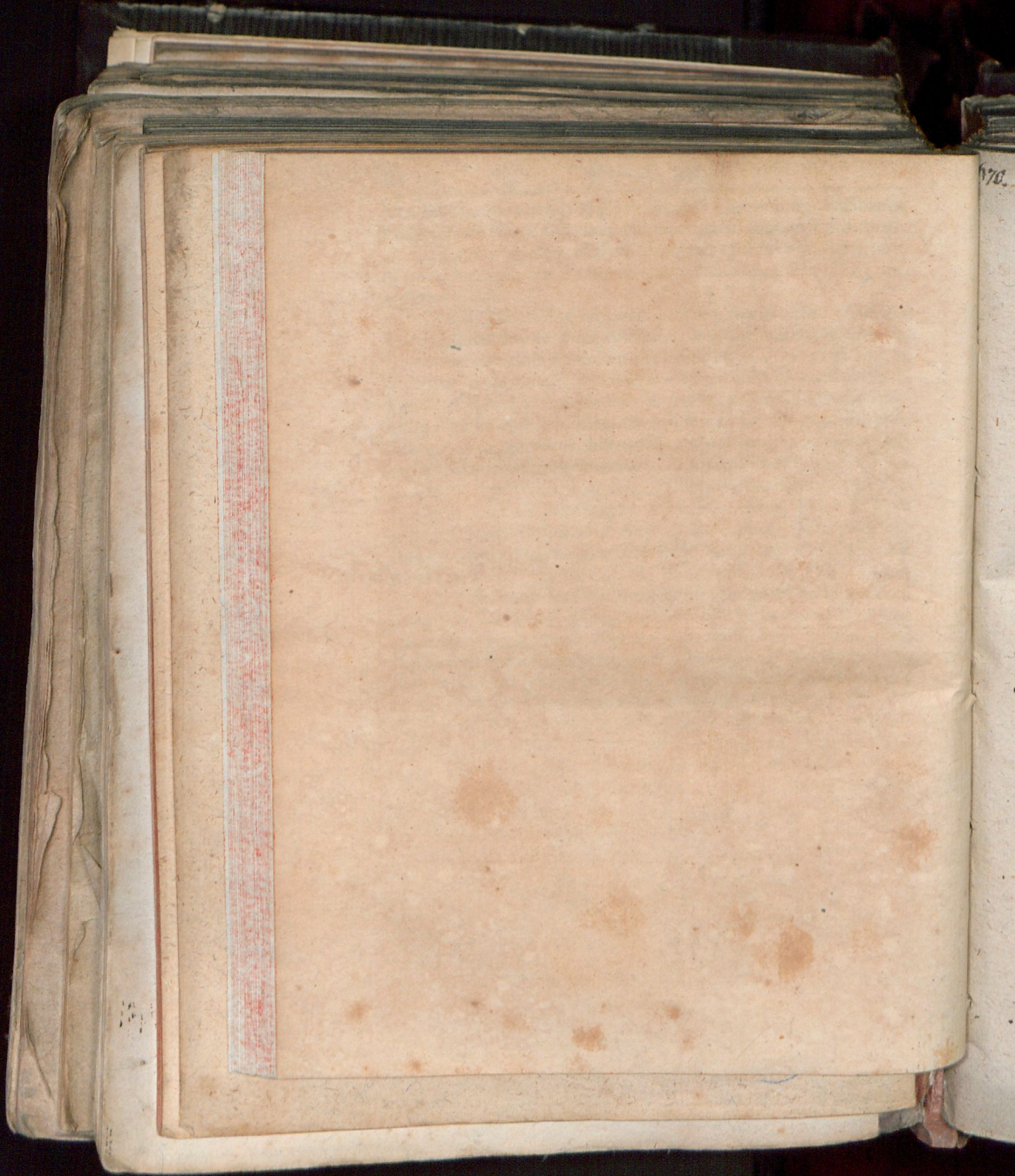
TH. XXXII. At Fraternitas perpetua non est; Sed constituta rursus dissolvitur morte alterius Fratris, arg. §. 5. l. de Societ. Nov. 22. c. 26. ut ad heredem plane non pertingat. arg. l. 65. §. 9. ff. pro soc. add. *Bachov. ad d. §. 5.* Inter vivos vero paciscentium dissenfu. §. 4. l. quib. mod. toll. obl. l. 35. de R. I. & gravium inimicitiarum interventu, *Muscul. de confr. illustr. th. 62.* non tamen per controversias judiciales, Id. *ibid.* quas amicabili modo componere iudex laboret; quamquam partes ad id cogere nequeat, arg. l. 8. de collat. bonor. l. 3. C. de inoff. test. *Carpz. p. 1. o. 1. d. 10. sq.* Durare tamen Fraternitas semel constituta & exinde descendens amicitia præsumitur, donec dissoluta probetur, *Mascard. de Probat. conl. 85. n. 8. quod in simili me docuit sepius laudatus Dn. Scharfchmid. in Colleg. Famil. Imp. Illustr. de Famil. Saxon. ax. 6.*

Sed sufficient hęc de Fraternitate Computatoria in medium protulisse. Latiorem & accuratiorem ejus tractationem non tam propositam, quam jam dispositam temporis angustia prohibuit, Lapsus ergo in illis deprehenduntur forte non pauci. Sed homo sum. Sed juvenis sum. Ergo mea fortis memor. B. L. eos benigniori pro candore suo, iudicio emendabit. Nullibi errasse hominis non est. Nec hominis est, aberrantem opinionem in humano ingenio an sueque temerario aestimasse. Tibi vero DEUS optime, pro gratiosa Tua assistentia gratias persolvo & humillimas & sempiternas.

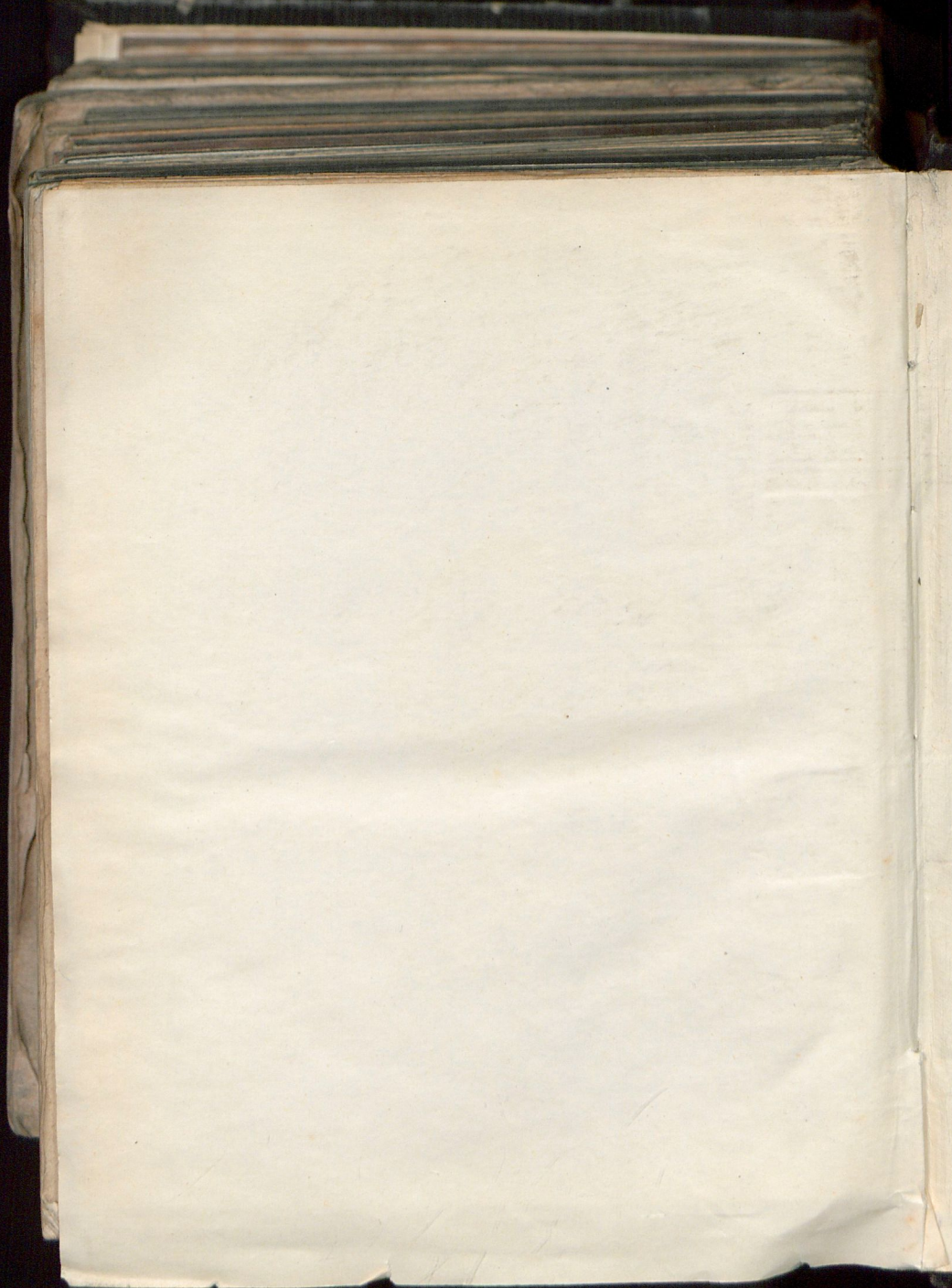
F I N I S.

Alldorf, Diss., 1630/31

(K 231) 24 febr

ULB Halle

006 244 181

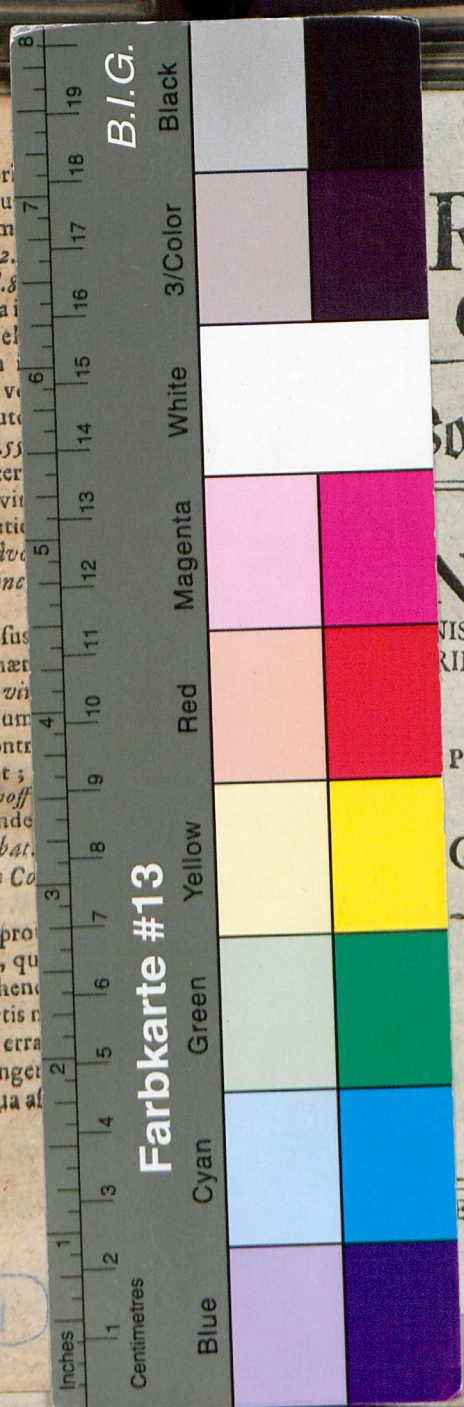
3

V077
VD18

B.I.G.

Farbkarte #13

DISSERTATIO IVRIDICA
DE

1641 26

5.

RATERNITATE COMPOTATORIA,

Oder:
von der Schmauß-Brüderschafft.

PRAESIDE
N. HENRICO Sincf, IC.

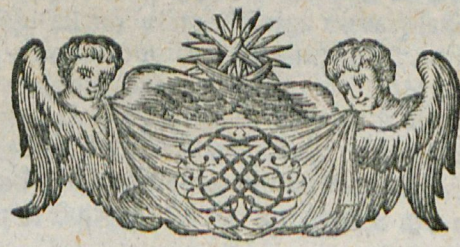
VISS. DVCIS PALATINO · SOLISBAC. ET INCLYTAE REIPVBL.
RIMB. OLIM CONSILIARIO, NEC NON PANDECT. PROF.
PVBL. ORD. IN ACAD. ALTORFINA,

D. XVIII. AVGVST. ANNO MDCLXXXI.

PLACIDAE ERVDITORVM DISQVISIONI
PVBLICE SVBMISSA

AB

IOANNE PETRO HENRICI,
BVDISSA-LVSATO.

37.

ENAE, REC. LITTERIS IO. FRID. RITTERI,
A. O. R. M DCC XXXVI.

16

